

**ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»**

**«ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЭНЕРГО» № 567
інформаційно-аналітичне дослідження стану паливно-
енергетичного комплексу України**

**ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО
КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ЗА СІЧЕНЬ-ТРАВЕНЬ 2019 РОКУ**

**Т О Р – 5 ПУБЛІКАЦІЙ (15-30 ЧЕРВНЯ 2019)
ВИДАННЯ НТСЕУ
«ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЭНЕРГО» № 567**

- ♦ **Про участь відомих енергетиків у парламентських виборах**
- ♦ **Стратегічні проблеми стану і розвитку енергетики України**
- ♦ **Нормативно-законодавче, кадрове і структурне визначення реформування ринку електроенергії України**
- ♦ **Політанатомія газотранспортних проблем країн Європи**
- ♦ **Додаткові цікаві новини і цифри**

КИЇВ -2019

**ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ
ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ
за січень-травень 2019 року**

*ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»*

За січень-травень 2019 року, за фактичними даними, обсяг виробництва електричної енергії електростанціями України, які входять до Об'єднаної енергетичної системи (ОЕС) України, у цілому склав 68078,5 млн кВтг, що на 124,7 млн кВтг, або на 0,2% менше, ніж за 5 місяців 2018 року. При цьому, тепловими електростанціями генеруючих компаній вироблено 19047,1 млн кВтг, що на 1216,5 млн кВтг, або на 6,0% менше, ніж за 5 місяців 2018 р. Теплоелектроцентралями та когенераційними установками вироблено 5805,2 млн кВтг, що на 21,6 млн кВтг, або на 0,4% менше, ніж за відповідний період 2018 року. Атомними електростанціями вироблено 36915,4 млн кВтг, що у порівнянні з відповідним періодом минулого року більше на 3479,2 млн кВтг, або на 10,4%. Гідроелектростанціями та гідроакumuлюючими електростанціями за 5 місяців 2019 року вироблено 3868,0 млн кВтг, що на 3200,5 млн кВтг, або на 45,3% менше, ніж за 5 місяців 2018 р.

Виробіток ТЕС та ТЕЦ за 5 місяців 2019 року від загального по ОЕС склав 36,5%, виробіток електроенергії АЕС склав 54,2%, а виробіток ГЕС та ГАЕС – 5,7%. За 5 місяців 2018 р. частка виробітку ТЕС та ТЕЦ, АЕС, ГЕС та ГАЕС складала відповідно 38,3%, 49,0% і 10,4%.

Виробництво електроенергії блок-станціями за 5 місяців 2019 року склало 656,2 млн кВтг, що на 67,8 млн кВтг, або на 11,5% більше, ніж за відповідний період минулого року.

Виробництво електроенергії альтернативними джерелами (ВЕС, СЕС, біомаса) за 5 місяців 2019 року склало 1786,6 млн кВтг, що на 766,9 млн кВтг, або на 75,2% більше, ніж за відповідний період 2018 року.

За 5 місяців 2019 року тепловими та атомними електростанціями і районними котельнями Мінерговугілля відпущено 12557,8 тис. Гкал, що на 990,9 тис. Гкал або на 7,3% менше минулорічного показника за 5 місяців.

Динаміка і структура виробництва електроенергії по Україні

	5 місяці 2018 року		5 місяці 2019 року		+/- до 2018 р.	
	млн кВтг	у % до заг. виробн.	млн кВтг	у % до заг. виробн.	млн кВтг	%
Виробіток електроенергії – всього	68203,2	100,0	68078,5	100,0	-124,7	-0,2
у тому числі:						
ТЕС та ТЕЦ, з них:	26090,4	38,3	24852,3	36,5	-1238,1	-4,7
ТЕС ГК - всього	20263,6	29,7	19047,1	28,0	-1216,5	-6,0
ТЕЦ та когенераційні установки	5826,8	8,5	5805,2	8,5	-21,6	-0,4
ГЕС та ГАЕС, з них:	7068,5	10,4	3868,0	5,7	-3200,5	-45,3
ГЕС	6436,3	9,4	3250,2	4,8	-3186,1	-49,5
ГАЕС	632,2	0,9	617,8	0,9	-14,4	-2,3
АЕС	33436,2	49,0	36915,4	54,2	3479,2	10,4
Альтернативні джерела (ВЕС, СЕС, біомаса)	1019,7	1,5	1786,6	2,6	766,9	75,2
Блок-станціями та інш. джерелами	588,4	0,9	656,2	1,0	67,8	11,5

На початок 2019 року запаси палива на електростанціях склали: вугілля – 1474,7 тис. тонн, мазуту – 40,9 тис. тонн (на початок 2018 року відповідно 2061,5 тис. тонн та 133,9 тис. тонн).

Загальний обсяг вуглепостачання на теплоелектростанції протягом січня-травня 2019 року склав **11354,7 тис. тонн**, що на 281,5 тис. тонн більше, ніж за 5 місяців 2018 року. Від підприємств вугільної галузі України – **9038,7 тис. тонн**, що на 747,2 тис. тонн більше, ніж за 5 місяців минулого року. Витрати вугілля склали **10710,1 тис. тонн**. Запас вугілля станом на 01.06.2019 р. – **2119,4 тис. тонн**.

Запаси вугілля на 01.06.2019 р. на складах підвідомчих Міненерговугілля підприємств становили **2119,4 тис.тонн**, що на 208,4 тис.тонн більше, ніж у минулому році (1911,0 тис. тонн) при номінальній місткості вугільних складів **5080 тис.тонн**.

Топкового мазуту за 5 місяців 2019 року спожито **18,9 тис. тонн**, що на 78,3 тис. тонн менше, ніж за відповідний період 2018 року. **Запас мазуту** на 01.06.2019 р. на підвідомчих Міненерговугілля підприємствах склав **34,8 тис. тонн**.

Використання природного газу на теплових електростанціях України за 5 місяців 2019 р. становило **2230,2 млн куб.м**, що на 85,5 млн куб. м менше, ніж за цей період 2018 р. При цьому ТЕС енергогенеруючих компаній спожили **58,1 млн куб.м**, що на 24,4 куб. м менше, ніж за 5 місяців 2018 р.

Станом на 01.06.2019 **в українських підземних сховищах газу** знаходилось **11,4 млрд куб. м** природного газу, що на на 1,8 млрд куб. м або на 18,8% більше запасу газу порівняно з 01.06.2018 р. Відбір газу за 2019 рік склав **5,18 млрд куб. м**.

За 5 місяців 2019 року спостерігається зменшення електроспоживання (брутто), яке склало **65377,4 млн кВтг**, що на 186,3 млн кВтг, або на 0,3% менше, ніж за 5 місяців 2018 року. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням склало **52283,9 млн кВтг**, що на 47,2 млн кВтг, або на 0,1% менше аналогічного показника 2018 року.

Динаміка і структура споживання електроенергії за 5 місяців 2019 р.
(без урахування АР Крим т а м. Севаст ополя)

Групи споживачів	Ел.споживання 2019 р. млн кВтг	+ / - до 2018 р. млн кВтг	+ / - до 2018 р. %	Питома вага, % 2018 р.	Питома вага, % 2019 р.
Споживання ел.ен. (брутто)	65377,4	-186,3	-0,3		
Споживання ел.ен. (нетто)	52283,9	-47,2	-0,1	100	100
у тому числі:					
1.Промисловість	21643,6	-178,9	-0,8	41,7	41,4
у тому числі:					
Паливна	1459,7	-52,0	-3,4	2,9	2,8
Металургійна	12357,5	-61,0	-0,5	23,7	23,6
Хімічна та нафтохімічна	1389,1	52,9	4,0	2,6	2,7
Машинобудівна	1695,0	-126,9	-7,0	3,5	3,2
Будів.матеріалів	877,3	14,5	1,7	1,6	1,7
Харчова та переробна	1823,8	30,2	1,7	3,4	3,5
Інша	2041,4	-36,6	-1,8	4,0	3,9
2.Сільгоспспоживачі	1444,9	-31,2	-2,1	2,8	2,8
3.Транспорт	2902,1	-108,7	-3,6	5,8	5,6
4.Будівництво	455,0	12,4	2,8	0,8	0,9
5.Ком.-побутові споживачі	6673,0	-43,8	-0,7	12,8	12,8
6.Інші непромисл. споживачі	3280,0	280,6	9,4	5,7	6,3
7.Населення	15885,2	22,3	0,1	30,3	30,4

Зменшення електроспоживання (нетто) відбулося, переважно, за рахунок зменшення обсягу споживання електричної енергії паливною промисловістю (на 3,4%), машинобудівною промисловістю (на 7,0%), транспортом (на 3,6%) та

сільгоспспоживачами (на 2,1%).

Видобуток вугілля. За 5 місяців 2019 року вугледобувними підприємствами України видобуто **12,8 млн тонн** вугілля, що на 1083,7 тис. тонн (або на 7,8%) менше порівняно із січнем-травнем 2018 р. В цілому видобуток енергетичного вугілля склав **10,7 млн тонн**, він зменшився на 494,2 тис. тонн (або на 4,4%), коксівного – склав **2,12 млн тонн**, що менше на 589,5 тис. тонн (або на 21,8%).

Упродовж січня-травні 2019 року вугледобувними підприємствами, що підпорядковані Міненергівугілля України, видобуто **1,6 млн тис. тонн**, що на 252,4 тис. тонн (або на 13,6%) менше, ніж за цей період 2018 року. Видобуток енергетичного вугілля зменшився на 351,4 тис. тонн (або на 21,5%) порівняно з відповідним періодом 2018 року і коксівного збільшився на 99,1 тис. тонн (або на 45,7%), а видобуток відповідно склав **1,28 та 0,32 млн тонн**.

Видобуток нафти та газу. З початку 2019 року в Україні видобуто **0,881 млн тонн** нафти з газовим конденсатом і **8,80 млрд куб. м** газу. У минулому році, відповідно, ці показники становили – 0,830 млн тонн нафти з газовим конденсатом та 68,5 млрд куб. м газу. Підприємства НАК "Нафтогаз України" видобули за січень-травень 2019 року **0,827 млн тонн** нафти з конденсатом (у 2018 році – 0,781 млн тонн) і **6,9 млрд куб. м** газу (у 2018 р. – 6,7 млрд куб. м).

Інші підприємства за 5 місяців 2019 року видобули **0,014 тис. т** нафти з газовим конденсатом (у 2018 році 0,015 тис. т) і **1,9 млрд куб. м** газу (у 2018 році – 1,8 млрд куб. м).

Поставка та переробка нафти. У січні-травні 2019 р. на Дрогобицький нафтопереробні заводи (НПЗ) та на Шебелинський газопереробний завод (ГПЗ) поставлено **370,6 тис. тонн** нафтової сировини українських родовищ (нафта з газовим конденсатом). Обсяг переробки газового конденсату з нафтою Шебелинським ГПЗ у січні-травні 2019 р. склав **206,6 тис. тонн**, що на 10,8% більше обсягу переробки за 5 місяців 2018 р.

У січні-травні 2019 р. не здійснювали роботу з переробки нафтової сировини - Лисичанський, Одеський, Дрогобицький та Надвірнянський нафтопереробні підприємства. Загальні потужності з первинної переробки газового конденсату з нафтою на Шебелинському ГПЗ у січні-травні 2019 р. було завантажено на 46,9% (у 2018 році на 48,2%).

Транспортування нафти. У січні-травні 2019 р. обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів зменшився порівняно з 2018 р. на 335,9 тис. тонн (або на 5,7%) і склав **5589,9 тис. тонн**. При цьому транзитом до країн Західної Європи (Словаччини, Угорщини, Румунії, Польщі, Молдови) про-транспортовано **4694,6 тис. тонн**, що на 7,7% (або на 389,3 тис. т) менше порівняно із аналогічним показником 2018 р., а для потреб України – **895,3 тис. тонн**, що на 0,3% (або на 1,8 тис. т) більше у порівнянні з відповідним періодом 2018 р.

За січень-травень 2019 року транзитні обсяги перекачки у загальному обсязі складають **84,0%**, а на нафтопереробні підприємства України – **16,0%**.

АНАЛІЗ СПЛАТИ ЗА СПОЖИТУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ ЗА СІЧЕНЬ-ТРАВЕНЬ 2019 РОКУ

**Скорочена довідка про надходження коштів від енергопостачальних компаній
за відпущену ОРЕ електричну енергію за 5 місяці 2019 року**

Найменування дебіторів	Товарний відпуск ел.енергії в ринок		Загальна оплата за розрахунковий період	
	тис. кВт-г	з урахуванням ПДВ	грн	%
		грн		
1	2	3	4	5
Учасники Енергоринку:				
Вінницяобленерго	219 016	419 324 873	533 302 219	127,2%
Тернопільобленерго	117 021	240 520 020	297 153 492	123,5%
Хмельницькобленерго	172 100	329 372 787	303 525 518	92,2%
Чернівціобленерго	119 717	217 353 731	283 183 680	130,3%
Дніпровські електромережі	466 565	813 232 914	1 291 423 030	158,8%
Запоріжжяобленерго	357 649	663 029 552	957 647 082	144,4%
Кіровоградобленерго	128 503	251 671 496	333 996 538	132,7%
Донецькі електромережі	274 814	549 384 082	1 018 915 682	185,5%
Луганське енергетичне об'єднання	125 254	244 971 377	276 547 779	112,9%
ВИСОКОВОЛЬТНІ МЕРЕЖІ ДТЕК ТОВ	25 249	41 346 893	231 721 918	560,4%
Київські електромережі	214 721	318 034 689	760 759 457	239,2%
Київобленерго	487 382	858 957 224	1 208 828 425	140,7%
Чернігівобленерго	104 049	204 689 985	254 145 824	124,2%
Черкасиобленерго	210 880	412 940 835	651 974 549	157,9%
Житомиробленерго	153 764	309 855 202	307 367 029	99,2%
Волиньобленерго	88 258	172 348 405	236 919 524	137,5%
Закарпаттяобленерго	106 307	194 822 321	287 111 510	147,4%
Прикарпаттяобленерго	132 221	249 542 607	251 164 838	100,7%
Львівобленерго	261 203	462 433 848	584 971 406	126,5%
Рівнеобленерго	138 565	259 106 025	339 109 089	130,9%
Миколаївобленерго	165 096	316 761 117	509 261 452	160,8%
Одесаобленерго	362 241	687 867 389	1 010 119 690	146,8%
Херсонобленерго	127 656	252 098 597	365 674 716	145,1%
Полтаваобленерго	196 786	367 594 816	410 990 185	111,8%
Сумиобленерго	93 953	180 966 293	214 453 660	118,5%
Харківобленерго	391 538	759 832 390	1 216 056 413	160,0%
Атомсервіс	3 546	5 040 541	9 018 932	178,9%
Регіональні електричні мережі	89 001	174 218 505	12 893 426	7,4%
Укрзалізниця	173 389	326 699 379	349 676 364	107,0%
ПЭС-Енергоуголь	31 815	69 507 823	24 225 376	34,9%
Центральна Енергетична компанія	31 339	61 323 495	63 432 400	103,4%
МЕМ КП	1 003	2 023 634	1 682 642	83,1%
Гарант Енерго М (Енергія Новий розділ)	14 974	29 053 096	291 316	1,0%
Гарант Енерго М (Енергія Новояворівськ)	14 728	29 475 709	946 776	3,2%
Всього по ОРС (Оператори системи розподілу)	5 600 305	10 475 401 649	14 598 491 936	139,4%
Енера Вінниця	738 784	488 201 154	437 961 440	89,7%
Тернопільелектропостач	414 999	270 229 229	240 553 849	89,0%
Хмельницькенергозбут	598 727	421 781 008	403 072 994	95,6%
Чернівецька обл. енергопос-на. ком-ія	453 462	343 016 292	319 446 042	93,1%
Дніпровські енергетичні послуги	2 163 649	2 028 575 861	1 885 000 983	92,9%
Запоріжжяелектропостачання	1 040 417	927 437 788	846 539 623	91,3%
Кіровоградська обл. енергопос-на. ком-ія	524 825	250 276 177	234 944 173	93,9%
Донецькі енергетичні послуги	884 211	568 771 960	512 985 859	90,2%
Енера Схід	290 827	81 710 844	79 148 208	96,9%
Київські енергетичні послуги	2 061 440	2 613 672 642	2 257 750 046	86,4%
Київська обл. енергопос-на. ком-ія	1 673 908	1 533 686 295	1 374 377 999	89,6%
Енера Чернігів	461 012	299 993 609	333 259 036	111,1%

Черкасиенергозбут	603 916	435 137 887	393 645 299	90,5%
Житомирська обл. енергопос-на. ком-ія	576 676	363 521 494	337 788 745	92,9%
Волиньелектрозбут	480 131	363 845 900	343 827 937	94,5%
Закарпаттяенергозбут	690 718	407 880 421	425 593 840	104,3%
Прикарпатенерготрейд	589 801	380 158 078	331 866 547	87,3%
Львівенергозбут	1 192 435	1 087 082 005	987 283 195	90,8%
Рівненська обл. енергопос-на. ком-ія	555 669	419 531 496	368 445 213	87,8%
Миколаївська електропостачальна к-ія	644 839	433 424 309	394 984 856	91,1%
Одеська обласна енергопостач к-ія	1 790 964	1 461 786 307	1 274 503 411	87,2%
Херсонська обл. енергопос-на. ком-ія	685 746	585 099 895	475 406 511	81,3%
Полтаваенергозбут	682 643	588 032 469	574 264 204	97,7%
Енера Суми	473 106	307 323 775	289 014 501	94,0%
Харківенергозбут	1 427 197	1 334 984 858	1 169 288 183	87,6%
Всього по ПУП (постачальники універсальної послуги)	21 700 100	17 995 161 753	16 290 952 693	90,5%
Укрінтеренерго ПОН (постачальник «останньої надії»)	869 725	1 690 321 160	1 165 335 574	68,9%
Всього ОСР, ПУП, ПОН	28 170 130	30 160 884 562	32 054 780 203	106,3%
Укрінтеренерго (транзит Буршт)	10 492	20 376 013	22 080 470	108,4%
Павлоградвугілля	2 199 177	4 187 836 812	3 972 833 959	94,9%
Донбасенерго	10 806	13 566 794	14 845 806	109,4%
Укрінтеренерго (експорт)	11 455	20 159 327	13 659 191	67,8%
ДТЕК Трейдінг	443 734	852 898 836	886 140 501	103,9%
Некст Ойл Трейд ПП	1 662	1 782 350	4 396 923	246,7%
ЕРУ ТРЕЙДІНГ ТОВ	32 123	41 465 699	26 430 000	63,7%
ТЕК ТОВ	0	0	0	-
Електротрейдінг груп (ЕТГ ТОВ)	9 139	18 676 577	19 765 341	105,8%
Фортекс Енерджи	5 011	8 755 322	4 828 388	55,1%
Всього по експорту	2 723 600	5 165 517 731	4 964 980 579	96,1%
Електропостачальні компанії	29 061 757	55 906 373 136	57 765 539 757	103,3%
Енергоатом (закачка)	117 623	119 474 993	102 571 715	85,9%
Укргідроенерго (закачка)	728 095	741 643 886	717 775 963	96,8%
Молдова	0	0	0	-
Розділтеплокомуненерго	0	0	0	-
Луганськобленерго	0	0	0	-
Енергія-Новий Розділ	0	0	663 245	-
Енергія Новояворівськ	0	0	3 186 454	-
Крименерго	0	0	0	-
Східно-Кримська енергетична компанія	0	0	0	-
Інші	845 718	861 118 879	824 197 377	95,7%
Товарна продукція на НКТ	0	0	173 977	-
Луганське енергетичне об'єднання (НКТ)	0	0	0	-
Донецькі електромережі (НКТ)	0	0	173 977	-
Вс. по УКРАЇНІ (Дебіторах)	60 801 205	92 093 894 308	95 609 671 894	103,8%

Довідка про перерахування коштів за електричну енергію виробникам та іншим учасникам ОРЕ за січень-травень 2019 р. Всього сплата по виробникам та НЕК склала **89,77** млрд грн при товарній продукції **88,80** млрд грн, або **101,1%**.

За 5 місяців 2019 року, за фактичними даними, сплачено НАЕК “Енергоатом” – 108,8% (26235,2 млн грн), “Центренерго” – 95,9% (7191,3 млн грн), “Дніпроенерго” – 103,1% (7634,2 млн грн), “Донбасенерго” – 94,9% (2840,7 млн грн), “Західенерго” – 98,0% (12636,9 млн грн), “Східенерго” – 101,2% (7070,1 млн грн), Харківська ТЕЦ-5 – 119,0% (1229,2 млн грн), Київтеплоенерго КП – 101,5% (2879,6 млн грн), ПрАТ “Укргідроенерго” – 109,3% (3234,6 млн грн), Закарпаттяобленерго ГЕС – 960,0 тис.

грн, Нижньодністровська ГЕС – 44,4 тис. грн, **інші електростанції** – 91,8% (15657,4 млн грн), у тому числі: **теплоелектроцентралі** – 105,6% (7093,9 млн грн), **виробники альтернативної е/е** – 82,6% (8478,7 млн грн), Укргазвидобування – 104,3% (47544,1 тис. грн), **НЕК «Укренерго»** - 104,0% (3159,6млн грн) від товарного відпуску енергії.

Всього виробникам е/е та НЕК плата склала 89,77 млрд грн при товарній продукції 88,80 млрд грн або 101,1%.

Газопостачання, споживання та транзит природного газу. Ресурси природного газу в Україні за **січень-травень 2019 року** склали **69,7 млрд куб.м** (за відповідний період 2018 року – 57,2млрд куб.м).

За зовнішньоекономічними контрактами до України надійшло **4,0 млрд куб.м** природного газу (за відповідний період 2018 року – 3,3 млрд куб.м).

Споживачі України за цей період 2019 року використали **15,3 млрд куб.м** природного газу (за відповідний період 2018 року – 17,1 млрд куб.м).

Запаси газу в ПСГ на 01.06.2019 становлять **11,39 млрд куб. м**, що на 1,82 млрд куб. м більше ніж у відповідний період минулого року.

Відбір природного газу з ПСГ за цей період склав **5,18 млрд куб.м** (за відповідний період 2018 року – 7,26 млрд куб.м).

За січень-травень 2019 року, за оперативними даними, протранспортовано через територію України (транзит) природного газу всього **37,62 млрд куб.м** (за відповідний період 2018 року – 34,88 млрд куб.м).

Імпорт газу за січень-травень 2019 року склав **4000,0 млн куб. м**.

Розвиток галузей ПЕК та технічний стан підприємств

Підприємствами галузей ПЕК, що належить до сфери управління Міненерговугілля України, за рахунок усіх джерел фінансування освоєно **5302,2 млн грн** капітальних вкладень за січень-травень 2019 року, що в порівнянні з відповідним періодом минулого року на 20,1% менше. В енергетиці освоєно **5282,1 млн грн** капітальних вкладень.

Продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва магістральних електромереж для видачі потужності блоків атомних електростанцій.

За січень-травень 2019 року в електроенергетичній галузі введено в дію основних фондів – **817,7 млн грн**.

У **вугільній галузі** освоєно **20,1 млн грн** капітальних вкладень, що на 62,7 % більше порівняно з аналогічним показником 2018 року.

З Державного бюджету на січень-травень 2019 р. передбачено видатки за бюджетною програмою «Ліквідація вугледобувних та торфодобувних підприємств» у сумі **98,8 млн грн**. Фактично з початку року, підприємствами, що знаходяться на стадії підготовки до ліквідації спрямовано **39,8 млн грн**.

Підсумки роботи підприємств ядерної енергетики та атомної промисловості за травень та з початку 2019 року у порівнянні з аналогічним періодом 2018 року

Атомні електростанції. У травні 2019 року ДП «НАЕК «Енергоатом» вироблено **6652,2 млн кВтг**, що на 740,7 млн кВтг більше порівняно з відповідним періодом минулого року. Коефіцієнт використання встановленої потужності у травні

2019 р. становив **64,4 %**, що на 7,1% більше показника минулого року.

Частка АЕС у виробництві електроенергії в Україні у січні-травні 2019р. становила 54,2%. До Енергоринку за 5 місяців 2019 р. відпущено 36915,4 млн кВтг електроенергії, що на 3479,2 млн кВтг більше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

У травні 2019 року відбулось 1 порушення у роботі АЕС (на РАЕС № 3). З початку 2019 року зафіксовано 6 порушень у роботі енергоблоків АЕС (на РАЕС-3 (4), на ЗАЕС №6, №3). **Зазначені порушення не обліковуються за шкалою ІНЕС рівня 1.**

Паливна програма. У 2019 році заплановано здійснити: 15 поставок свіжого ядерного палива на енергоблоки українських АЕС, у тому числі 9 поставок – від АТ «ТВЕЛ» і 6 поставок - від компанії «Вестінгауз»; забезпечити 5 рейсів з вивезення відпрацьованого ядерного палива.

У травні 2019 р. відбулось 2 поставки свіжого ядерного палива: 1 від АТ «ТВЕЛ» і 1 від компанії «Вестінгауз», вивезень відпрацьованого ядерного палива не відбувалося.

Ремонтна кампанія.

Графіком ремонтів енергоблоків АЕС України у 2019 році заплановано виконати:

- закінчити 3 середні ремонти – ЗАЕС №3, 6; ХАЕС №1 та 1 кап. – РАЕС №1;
- виконати 6 середніх ремонтів – РАЕС №3, 4; ЗАЕС №4, 5; ЮУАЕС – №1, 3 та 4 капітальні ремонти – РАЕС №2; ЗАЕС №1, 2; ЮУАЕС №2;
- розпочати 3 середні ремонти – ЗАЕС №6; ХАЕС №2, 6; РАЕС №1; та 1 капітальний ремонт – ЗАЕС №3.

З початку 2019 року, станом на 05.06.2019 виконано:

- 5 планово-попереджувальних ремонтів – два середні на ЗАЕС №3, 6, 4 і два капітальні ремонти на РАЕС №1 і РАЕС № 2;
- 4 позапланові поточні ремонти – РАЕС №3 (3) та ЗАЕС №3.

Станом на 05.06.2019 виконуються:

- 3 середні ремонти – ХАЕС №1 (з 25.11.2018 до 06.08.2019), ЗАЕС №5 (з 03.06.2019 до 27.09.2019); РАЕС № 3 (з 25.05.2019 до 15.09.2019).
- 3 капітальні ремонти – ЗАЕС № 2 (з 13.03.2019 до 18.08.2019), ЮУАЕС №2 (з 19.03.19 до 03.07.19), ЮУАЕС № 3 (з 16.05.2019 до 17.11.2019).

Тариф на відпущену електроенергію, що виробляється на АЕС становить 56,67 коп. за 1 кВтг (без ПДВ) відповідно до постанови НКРЕКП від 12.12.2018 р. № 1904.

Товарна продукція. У травні 2019 р. вартість товарної продукції ДП «НАЕК «Енергоатом» становила 4335,4 млн грн, що на 701,46 млн грн більше, ніж у травні минулого року.

З початку 2019 року оплата з Енергоринку за відпущену ДП «НАЕК «Енергоатом» електроенергію становила **26235,20 млн грн**, що на 4496,76 млн грн більше ніж за 5 місяців 2018 року.

Відсоток оплати у травні 2019р. становив 100,43%, у травні 2018р. – 110,25%. Заборгованості із заробітної плати станом на 05.06.19 у компанії відсутня.

які перебувають у складі ДК «Ядерне паливо»

ДП «СхідГЗК». У травні 2019 р. вироблено **52,2 тонн уранового оксидного концентрату на суму 110,4 млн грн.** У порівнянні з відповідним періодом 2018 р. продукції вироблено на 14,8 т менше. З початку 2019 року вироблено 375,7 тонн УОК на суму 973,6 млн грн, що на 153,0 тонн менше порівняно з показниками 2018 року.

Заборгованість із заробітної плати станом на 05.06.19 на підприємстві відсутня.

ДП «Смоли». У травні та з початку 2019 р. ДП «Смоли» не вироблялась основна продукція (іонообмінні смоли) у зв'язку з незапланованою зупинкою АТ «ДніпроАзот» - постачальника основної сировини (хлору та азотоводневої суміші) для виробництва іонообмінних смол.

У ДП «Смоли» станом на 05.06.2019 заборгованість із виплати заробітної плати становить 2076,9 тис. гривень.

Ремонтна кампанія ТЕС, ТЕЦ і ГЕС, ГАЕС у 2019 році

Для забезпечення успішного проходження осінньо-зимового максимуму 2019-2020 рр. наказом Міністерства енергетики та теплоенергетики від 03.12.2018 № 611 «Про підготовку обладнання електростанцій і теплових мереж до надійної та ефективної роботи у 2019 році та в осінньо-зимовий період 2019/2020 року» передбачено:

На теплових електростанціях енергогенеруючих компаній відремонтувати всіма видами ремонтів 56 (13860 МВт) енергоблоків, а саме:

- поточним ремонтом 39 (9744 МВт) енергоблоків;
- середнім ремонтом 9 (2161 МВт) енергоблоків;
- капітальним ремонтом 9 (2155 МВт) енергоблоків.

На теплових електроцентралях виконати всіма видами ремонти 9 (1670 МВт) енергоблоків, 15 (3217 т/год) парових котлів та 8 (376,8 МВт) турбоагрегатів.

У теплових мережах виконати капітальний ремонт 7,52 км трубопроводів.

На гідроелектростанціях виконати капітальний ремонт і реконструкцію 29 (1254,88 МВт) гідроагрегатів.

Станом на 11.06.2019 відповідно до затвердженого графіку:

На теплових електростанціях енергогенеруючих компаній відремонтовано 19 (4424 МВт) енергоблоків, а саме:

- поточним ремонтом – 17 (3939 МВт) енергоблоків;
- середнім ремонтом – 1 (185 МВт) енергоблок;
- капітальним ремонтом – 1 (300 МВт) енергоблок;

У ремонті перебувають 9 (2110 МВт) енергоблоків, а саме:

- в поточному ремонті – 3 (5251 МВт) енергоблоків;
- в середньому ремонті – 2 (625 МВт) енергоблока;
- в капітальному ремонті – 4 (960 МВт) енергоблока.

З них в технічному переоснащенні (капітальний ремонт) в термін по 31.12.2019 енергоблок ст. № 1 Трипільської ТЕС та в технічному переоснащенні (середній ремонт) в термін по 30.09.2019 енергоблок ст. № 1 Криворізької ТЕС.

На теплових електроцентралях відремонтовано 2 (360 МВт) турбоагрегата.

В ремонті перебуває 1 (100 МВт) енергоблок, 7 (1900 т/год) парових котлів та 5 (246,8 МВт) турбоагрегатів.

На гідроелектростанціях виконано реконструкцію та капітальний ремонт 7 (320,6 МВт) гідроагрегатів. В реконструкції і капітальному ремонті знаходяться 13 (651 МВт) гідроагрегатів.

Коефіцієнт використання встановленої потужності на блочному устаткуванні

(енергоблоки потужністю 100, 150, 200, 250, 300 МВт) теплових електростанцій

Коефіцієнт використання встановленої потужності за два місяці 2019 року порівняно з аналогічним періодом минулого року **збільшився на 2,4%** та складає **39,4%**. Найвищий коефіцієнт використання встановленої потужності за звітний період мають блоки потужністю 250 МВт – 65,5 % (у 2018 році – 55,5 %). По блокам потужністю 150 МВт коефіцієнт використання встановленої потужності за звітний період – 51,1 % (у 2018 році – 50,7 %), по блокам потужністю 200 МВт – 43,1 % (у минулому році – 40,6 %), по блокам потужністю 100 МВт – 42,8 % (у минулому році – 32,8 %), по блокам потужністю 300 МВт – 24,0 % (у минулому році – 22,9 %).

Збільшився коефіцієнт використання встановленої потужності по генкомпаніях: по ТОВ “ДТЕК Східенерго” на 5,5 %, по ПАТ “ДТЕК Дніпроенерго” на 5,4 %. А зменшився по ПАТ “ДТЕК Західенерго” на 0,9 %, ПАТ “Центренерго” на 1,3 %, по ПАТ “Донбасенерго” на 17,0 %.

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям, які звітують Міненерговугіллю

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям генкомпаній України за 2 місяці 2019 року складають **401,7 г/кВтг**, що на **2,2 г/кВтг** більше ніж за відповідний період 2018 року (403,2 г/кВтг).

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по ТЕС України (ТЕС ГК та ТЕЦ) складають за два місяці 2019 р. **373,4 г/кВтг**, що менше в порівнянні з відповідним періодом минулого року на **6,8 г/кВтг**.

Середньомісячна заробітна плата

На січень-травень 2019 року розмір заробітної плати штатного працівника на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України, у розрізі галузей становить (01.06.2019):

- електроенергетика – 13632грн (*збільшення до відповідного показника 2018 р. становить 29,1%*);
- атомно-промисловий комплекс – 24218 грн (*більше на 42,7%*);
- нафтогазовий комплекс – 9893 грн (*більше на 27,7% до показників державних підприємств нафтогазового комплексу, що належать до сфери управління Міненерговугілля*);
- вугільна галузь – 11099 грн (*більше на 16,5% для державних вугледобувних до обліку взято трудові показники вугледобувних підприємств, що розташовані на території, яка контролюється владою України*).

Заборгованість з виплати заробітної плати станом на 01.06.2019 року на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України і що розташовані на території, яка контролюється українською владою, загальна заборгованість із виплати заробітної плати за січень-травень становила **303,3 млн грн** і збільшилась з початком року на **132,2млн грн (або на 77,3%)**, у тому числі:

- електроенергетична галузь – зменшилась на 15268,9 тис. грн, або на 58,6%;
- атомно-промисловий комплекс – збільшилась на 3230,3 тис. грн, або на 114,2%;
- вугільна галузь – збільшилась на 143997,8 тис. грн, або на 103,7%;
- нафтогазовий комплекс – збільшилась 257,1 тис. грн, або на 7,7%.

Інформація з підприємств, що розташовані на території, яка не контролюється українською владою, відсутня.

Технологічні витрати електроенергії в електричних мережах

За 5 місяців 2019 року **загальні технологічні витрати** електроенергії на її транспортування електричними мережами Міненерговугілля всіх класів напруг становили **7,1 млрд кВтг** або **11,4 %** від загального відпуску електроенергії в мережу. У порівнянні із аналогічним періодом 2018 р. відбулося їх зменшення на **0,2 млрд кВтг** або на 0,4 в.п. (7,3 млрд кВтг або 11,8 % у минулому році).

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії по Міненерговугілля за січень-травень 2019 року склала **8,2 млрд кВтг** або **13,1%** від загального відпуску електроенергії в мережу, у порівнянні з минулим роком зменшилась на **0,2 млрд кВтг** у порівнянні з минулим роком (8,4 млрд кВтг або 13,6% у минулому році).

Понаднормативна (нетехнічна) складова технологічних витрат електроенергії за п'ять місяців 2019 року по Міненерговугілля склала **-1,1 млрд кВтг** або **-1,8 %** від загального відпуску електроенергії в мережу (**-1,1 млрд кВтг** або **-1,9 %** у минулому році).

За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат електроенергії в електричних мережах 0,38-800 кВ Міненерговугілля за січень-травень 2019 р. заощаджено **71,7 млн кВтг** електроенергії (**70,9 млн кВтг** за відповідний період 2018 р.).

Експорт електроенергії, вугілля, нафтопродуктів

За 5 місяців 2019 року **експорт електроенергії становить 2713,4 млн кВтг**, що на 60,0 млн кВтг, або на 2,3% більше ніж за 5 місяців 2018 року, у тому числі в країни СНД (в Молдову) 309,5 млн кВтг, в країни Східної Європи – 2403,9 млн кВтг, експорт «Бурштинського острова» - 1027 млн кВтг.

За січень-травень 2019 р. територією України протранспортовано (транзитом) **37,6 млрд кубометрів природного газу** (за цей період 2018 р. – 34,8 млрд куб. м).

Станом на 01.06.2019 року в українських підземних сховищах знаходилось **11390,1 млн куб. м** природного газу, що на 1,8 млрд. куб. м або на 18,8% більше порівняно з показником на цей час 2018 року.

Протягом січня-травня 2019 року обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів склав **5589,9 тис. тонн** і порівняно із аналогічним періодом 2018 р. зменшився на 335,0 тис. т (або на 5,7 %), а транзитом до країн Європи (Словаччини, Угорщини, Румунії, Польщі, Молдови) склав **4694,6 тис. т**, що на 389,3 тис. т (або на 7,7%) менше порівняно із аналогічним показником 2018 р., а для потреб України – більше на 54,3 тис. т (або на 6,5%) і склало **895,3 тис. тонн**.

За січень-травень 2019 року частка транзитного обсягу перекачки нафти в загальному обсязі нафтоперекачування становила 84,0%, а частка нафтоперекачування на нафтопереробні підприємства України відповідно – 16,0%.

*Підготовлено за даними
Міненерговугілля України
і ДП «Енергоринок»*

♦ ПРО УЧАСТЬ ВІДОМИХ ЕНЕРГЕТИКІВ У ПАРЛАМЕНТСЬКИХ ВИБОРАХ

Главком, 19.06.2019

Міністр енергетики Ігор Насалик: Помножте платіжку за світло на 2,6 і відчуєте себе росіянином

Із інтерв'ю з міністром енергетики та вугільної промисловості України Ігорем Насаликом

**Микола Підвезняний,
Наталка Прудка,
Станіслав Груздєв**

Ігоре Степановичу, на вибори підете?

Зараз вирішую: 50 на 50.

Якщо підете, то на мажоритарку, бо у списках вас не помітно?

Так. Я ж потрапив у цугцванг: в уряд я був висунутий від БПП. Але ж тепер уряд йде на вибори своєю партією, а БПП - своєю. І якщо б я пішов до одних чи інших, то одного з них я б зрадив. Тому якщо піду на мажоритарку, то піду як самовисуванець. Просто зараз ми готуємось до запуску енергоринку, і я не зможу займатися і виборами, і ринком одночасно. Треба обирати між інтересами держави та інтересами окремого округу.

Повний текст читайте тут: <https://glavcom.ua/interviews/ministr-energetiki-igor-nasalik-pomnozhte-platizhku-za-svitlo-na-26-i-vidchujete-sebe-rosiyaninom-602887.html>

ГО «Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України» (НТСЕУ) надає для відома читачів Інформаційно-аналітичного видання НТСЕУ «ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЭНЕРГО» № 567 Список кандидатів у народні депутати України, у тому числі відомих працівників і фахівців у сфері Енергетики.

Із загальним списками кандидатів у народні депутати України в одномандатних виборчих округах на позачергових виборах народних депутатів України 21 липня 2019 року і виборчими списками кандидатів у народні депутати України від партій у загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі рекомендуємо ознайомитися за посиланням ЦВК, **Позачергові вибори народних депутатів України 21 липня 2019 року:**

<https://www.cvk.gov.ua/pls/vnd2019/wp400pt001f01=919.html>

<https://www.cvk.gov.ua/pls/vnd2019/wp032pt001f01=919.html>

ДО ВІДОМА: до списків кандидатів у народні депутати України внесені *Бойко Ю.А., Бойко Н.А., Войціцька В.М., Волинець М.Я., Герус А.М., Карп Г.В., Лавренов Д.А., Насалик І.С., Носулько Ю.Д., Рябчин О.М., Рябцев Г.Л., Тимошенко Ю.В., Шинкаренко І.А. та багато інших знаних фахівців в галузі енергетики.*

♦ СТРАТЕГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СТАНУ І РОЗВИТКУ ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ

«ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ. Україна», 22.06.2019

Енергетичний аудит країни

Віктор Лір
к.е.н., провідний науковий
співробітник Інституту економіки та
прогнозування НАН України

*Енергетичну політику України формує складний симбіоз
закономірностей і маніпуляцій.*

Екзогенні політичні імперативи зовнішніх зобов'язань держави не враховують ендогенних детермінант економічних можливостей. Фазову траєкторію замкнутого кола перетворень формує принцип "реформи заради реформ".

Від політичних декларацій до енергетичних трансформацій

Українське суспільство так і не отримало від можновладців критичного аналізу підсумків реформування енергетичного сектору країни, існуючих досягнень і зроблених помилок. Не відбулося переосмислення цілей і принципів формування конкурентних ринків енергоресурсів на засадах національного економічного прагматизму. Тому не дивно, що останнім часом з'явилися діаметрально протилежні візії енергетичного буття країни.

В умовах сучасної гібридної війни проблема стабільного енергозабезпечення постає чи не головним викликом для економічної та національної безпеки держави.

Нагадаю, що сформована ще у радянський період виробнича база паливно-енергетичного комплексу України не відповідала наявному вітчизняному енергоресурсному потенціалу. Це зумовило структурні та цінові диспропорції в системі енергозабезпечення країни. В умовах кризи неплатежів і ресурсного дефіциту країні загрожували розвал об'єднаної енергетичної системи та ризик техногенних катастроф. Україні вдалося уникнути цілком імовірного енергетичного колапсу. Своєрідною подушкою безпеки виявилася енергетична спадщина країни — вугільна промисловість, газотранспортна система та атомний сегмент електроенергетики. Понад те, Україна показала приклад радикальних реформ, спрямованих на лібералізацію природних монополій, реалізувавши інноваційний проект створення ринку електричної енергії.

Натомість відсутність консолідованої візії енергетичного майбутнього країни в умовах активного формування нових фінансово-промислових груп зумовила певну непослідовність дій державотворців, які стали на шляху ринкових реформ.

Крок уперед, два кроки назад

Як приклад можна згадати консолідацію активів нафтогазової та вугільної промисловості після неконтрольованої рейдерської приватизації. Так званий перехідний період значно розтягнувся у часі, оскільки українські інституційні порогові неймовірно ускладнили рух держави у фарватері глобалізації, інтеграції та лібералізації енергоринків.

Сучасні події на енергетичному фронті боротьби України за свій вибір європейського розвитку на тлі політичної турбулентності демонструють активізацію

дій органів влади у проведенні реформ у сфері енергетики. Проте така рішучість не підкріплена зрозумілою для суспільства результативністю реформ.

Енергетичне диво та магічне число країни

Енергетичний аудит сучасного буття країни має полягати не тільки і не стільки у проведенні ревізії енергосподарства країни, скільки у критичному аналізі енергореформ.

В країні так і не сформований механізм ринкового ціноутворення та не застосований адекватний метод регулювання тарифів.

Викривлення та дискримінація ринкового ціноутворення починається як раз із підміни поняття ціни — з "об'єктивно зумовленої" (ринком, якщо він запроваджений) на "економічно обґрунтовану" (існуючими монополістами).

Проблема полягає в тому, що сформована (де-юре) інституційна база функціонування та регулювання енергоринків існує (де-факто) поряд із адміністративним управлінням енергопотоками та цінами.

Наразі суспільству нав'язано для обговорення лише тему ціни на природний газ. Віртуальний реверс природного газу, що збільшує ціну на блакитне паливо на внутрішньому ринку і чинить контрпродуктивний вплив на конкурентоспроможність вітчизняної економіки, так само, як і ефемерне зниження контрактних цін з боку РФ (яке взагалі виглядає як матеріальна компенсація за моральні збитки від анексії та окупації української території), однаковою мірою неприйнятні, з точки зору національних економічних інтересів. Більш того, такі варіанти суперечать усім політичним деклараціям стосовно прихильності економічним реформам у напрямі лібералізації енергоринків.

Цілком очевидна альтернатива — створення українського (Східноєвропейського) газового хабу — навіть не обговорюється. А між тим ціна на природний газ для українських споживачів мала би відповідати рівню "Дюссельдорф мінус"! І не через благодійність російського уряду, а через конкурентоспроможність української ГТС, за рахунок її модернізації, інтеграції з європейськими інтерконекторами, ефективного управління (регулювання) власним газовидобутком і газосховищами, розвитку інфраструктури торгівлі СПГ, включаючи проект побудови дискримінованого LNG-терміналу, а також терміналу стратегічних резервів нафти та нафтопродуктів.

Україна як "енергетичний міст" між Сходом і Заходом перебувала в останні роки у "розведеному" стані. Йдеться не лише про "Північний потік-2". Туреччина, наприклад, заблокувала прохід танкерів-метановозів через протоки Босфор і Дарданелли до України, мотивуючи це рішення екологічними аспектами, натомість успішно реалізувавши проект "Турецький потік-1".

Quo vadis?

Багатошаровий пласт проблем в енергосподарстві країни потребує не лише аудиту та переосмислення реформ, а й чіткого алгоритму подальших дій. Наша країна поділяє та сприймає європейські принципи, цілі та критерії сталого розвитку енергетики, проте не застосовує європейських методів реалізації поставлених завдань. Зокрема, в частині прозорості політики, досягнення консенсусу всіх стейкхолдерів, механізмів моделювання, планування та прогнозування, відповідальності за невиконання планів і неефективне управління, слабкої координації між органами державної влади, суспільної активації енергетичної політики тощо.

Через слабкість інститутів громадянського суспільства український соціум поки що не має вагомого впливу на формування імперативів, пріоритетів і механізмів енергополітики держави, які формують здебільшого неформальні інститути. Тому необхідні нові механізми участі громадськості при розробці стратегічно важливих для країни документів, що формують енергетичну політику держави.

Глобальна геополітична пастка

У країнах ЄС напрацьовано спільні цінності та бачення ефективності енергополітики, зокрема і стосовно енергетичної безпеки. Вирішення проблем національної енергобезпеки в умовах глобалізації неможливе без активізації інтеграційних процесів і включення України до інститутів колективної (європейської) енергетичної безпеки.

Енергетичну незалежність країни ЄС розуміють як консолідовану здатність країни (державної влади, бізнесу та суспільства) протистояти викликам і загрозам в енергетиці.

Сучасна епоха змін у світовій торгівлі через зміну геополітичної ситуації змушує переглядати перспективні структурні пропорції енергобалансів основних країн — імпортерів енергоресурсів, а отже, й коригувати енергополітику до максимального збільшення частки альтернативних енергоресурсів і диверсифікації енергопостачання. У цьому контексті надзвичайно актуальними видаються питання глобальної, регіональної та національної безпеки. На середньострокову перспективу не очікується істотного прориву в енергетичних технологіях.

Наведене вище свідчить про наявність передумов до посилення протистояння на енергетичних ринках між основними гравцями в умовах структурних змін і традиційних маршрутів транспортування вуглеводнів, а також підвищення ризиків для безпеки і стабільності забезпечення споживачів енергоносіями.

Конкуренція на енергоринках спостерігається навіть між країнами — геополітичними союзниками, наприклад, між США та країнами ЄС. Ідеї глобалізації та вільної торгівлі суперечать національному прагматизму і протекціонізму, які дедалі частіше домінують у зовнішньоекономічній політиці розвинених країн. Випустивши "джина лібералізації" енергетичних ринків і водночас реалізуючи власні політичні проекти, уряди провідних країн стали заручниками національного енергобізнесу, опинившись у глобальній геополітичній пастці.

У процесі формування та реалізації національної енергополітики в Україні відбувається перманентний пошук оптимальних рішень, які часто змінюються через відсутність консенсусу між державою, бізнесом і суспільством відносно стратегічних орієнтирів енергетичної політики. Достатньо згадати кілька версій Енергетичної стратегії України, ухвалених протягом останніх років. Політична палітра часто-густо змінює пріоритети розвитку галузей ПЕК на користь інтересів окремих груп енергобізнесу. *Ключова проблема полягає у тому, що формування конкурентного середовища на енергоринку країни неможливе без формування конкурентної структури власності. Це ключове питання подальших реформ енергосектору.* Свідченням цього є різновекторний характер варіантів редакції національної Енергостратегії.

Необхідна радикальна зміна принципів і механізмів формування енергетичної політики та стратегії держави. Наразі у фокусі уваги політичних еліт у найкращому разі залишаються лише актуальні проблеми національної енергетичної безпеки. Між тим зауважу, що спектр цілей енергетичної політики держави, попри безумовну

домінанту національної безпеки, охоплює також економічні, технологічні, екологічні та не в останню чергу соціальні аспекти.

https://dt.ua/energy_market/energetichniy-audit-krayini-315231.html

Енергореформа, Інтерфакс-Україна, 20.06.2019

Украина в ближайшие 5 лет интегрируется в европейский энергорынок, увеличит добычу нефти и газа – Зеленский

Президент Украины **Владимир Зеленский** задекларировал на ближайшие пять лет ряд приоритетных целей в сфере усиления энергонеzáвисимости страны, передает Энергореформа. Речь идет, в частности, о таких первоочередных мероприятиях, как интеграция украинского энергорынка с европейским (в том числе синхронизация электрических сетей), увеличение добычи углеводородов, развитие возобновляемых источников энергии.

"За следующие пять лет мы сделаем все необходимое, чтобы стать по-настоящему энергетически независимыми: объединим наши электросети с европейскими, интегрируемся в европейский энергорынок, увеличим добычу нефти и газа и создадим условия для развития альтернативных источников энергии. Вместе с программой энергосбережения это сделает нашу экономику более эффективной и даст толчок для развития Украины", – сказал глава государства в ходе встречи с бизнес-сообществом в Киеве.

<http://reform.energy/news/ukraina-v-blizhayshie-5-let-integriruyetsya-v-evropeyskiy-energorynok-uvlichit-dobychu-nefti-i-gaza-zelenskiy-11754>

Голос.УА, 22.06.2019

"Укрэнерго" предупредило о риске возникновения чрезвычайной ситуации в энергосистеме

Национальная энергетическая компания "Укрэнерго" предупреждает о риске возникновения чрезвычайной ситуации в энергосистеме. Об этом говорится в сообщении пресс-службы "Укрэнерго".

"В энергосистеме сложилась угрожающая ситуация с обеспечением баланса производства и потребления электроэнергии. За последние две недели в Украине зафиксированы рекордные показатели температуры воздуха, при чем пик потребления мощности составил 17935 МВт", - говорится в сообщении.

Отмечается, что для обеспечения баланса в энергосистеме при повышении температуры воздуха и пиковом потреблении необходимы соответствующие резервные маневровые мощности, в частности, блоки ТЭС, обеспеченные топливом.

"В текущих условиях энергосистема Украины работает с отсутствующими нормативными резервами мощности на энергоблоках ТЭС генерирующих компаний. Сейчас вне резерва из-за отсутствия угля находятся 7 блоков ТЭС (3 - ДТЭК и 4 – "Центрэнерго") суммарной установленной мощностью 2857 МВт. За 10 дней жары запасы угля на складах ТЭС уменьшились почти на 10%", - сказано в сообщении.

В компании подчеркивают, что ситуация осложняется выводом в аварийный ремонт еще 8 блоков ТЭС (6 – "Центрэнерго", 1 – "Донбассэнерго" и 1 – "ДТЭК Энерго") мощностью 2320 МВт.

"При дальнейшем повышении температуры, сохранении тенденции вывода блоков ТЭС в аварийный ремонт и отсутствии топлива на тепловых станциях в энергосистеме сложится чрезвычайная ситуация. Это значит, что в "Укрэнерго" не останется инструментов для обеспечения покрытия максимальных нагрузок в энергосистеме. В таких случаях "Укрэнерго" может применять графики аварийного отключения для обеспечения целостности энергосистемы", - заявляют в компании.

Отмечается, что **решить вопрос может ускорение вывода из ремонта Трипольской, Змиевской ТЭС "Центрэнерго" и Славянской ТЭС "Донбассэнерго", или же включение в работу газомазутных блоков ТЭС. Кроме этого, для дальнейшей надежной работы энергосистемы необходимо обеспечить стабильные поставки угля, в частности на Криворожскую и Луганскую ТЭС "ДТЭК Энерго".**

По этому поводу "Укрэнерго" уже обратилось в СНБО с соответствующим письмом. В компании подчеркивают, что от оперативности принятия решения и его исполнения зависит операционная безопасность энергосистемы Украины.

Как сообщалось, секретарь СНБО Александр Данилюк допускает запуск рынка электроэнергии с 1 июля.

<https://golos.ua/i/689366>

Деловая столица, 24.06.2019

Больше солнца - меньше света.

По чьей вине Украине грозят веерные отключения электричества

Парадокс – в Европе энергетический уголь подешевел на четверть, однако украинскую энергосистему это поставило на грань коллапса

В Украине возникла угроза веерных отключений потребителей из-за существенного превышения потребления электроэнергии над ее производством. Обычно подобная опасность у нас возникает зимой.

Теперь же ситуация повторяется, но с той лишь разницей, что люди из-за жары врубили на полную мощность кондиционеры.

Об опасности отключения потребителей предупредила компания "Укрэнерго".

В случае роста температуры воздуха для обеспечения баланса в энергосистеме на пиковом потреблении нужны маневренные мощности, в частности - блоки тепловых электростанций (ТЭС). Однако вместо того чтобы из-за жары резервы наращивать, они, наоборот, стали снижаться.

"Укрэнерго" отмечает, что для надежной работы энергосистемы нормативный резерв мощности должен составлять 2000 МВт, однако резервы по состоянию на 24 июня - отсутствуют. "Это означает, что для покрытия пиков потребления "Укрэнерго" имеет лишь существующие резервные мощности ГЭС и ГАЭС", - сообщила компания.

Однако, как рассказала "ДС" медиадиректор ассоциации "Украинский ядерный форум" **Ольга Кошарная**, резервы гидроэлектростанций также невелики: "Одно дело - весна, когда был хороший снеговой покров и обильный паводок, другое дело - сейчас, когда которую неделю подряд стоит жара и воды нет в достаточном объеме".

Если температура воздуха продолжит повышаться, блоки ТЭС будут и далее выводиться в ремонт, а ситуация с обеспечением углем ТЭС не улучшится, то в энергосистеме может возникнуть чрезвычайная ситуация, и у "Укрэнерго" не останется ничего другого, как планомерно отключить часть потребителей.

Директор "Укрэнерго" **Всеволод Ковальчук** сообщил на своей странице в Facebook, что для покрытия дефицита мощности сейчас включаются блоки Криворожской ТЭС, но на ее складах осталось угля на пять дней. "Когда Криворожская ТЭС остановится, дефицит мощности может достигнуть 1000 МВт. А это - необходимость отключения/ограничения потребления для 6% всех потребителей страны", - предупредил Ковальчук.

По его словам, для решения проблемы нужно ускоренно выводить из ремонтов блоки Трипольской и Змиевской ТЭС компании "Центрэнерго" и Славянской ТЭС "Донбассэнерго" или же включить в работу газомазутные блоки ТЭС. Кроме того, нужно обеспечить стабильную поставку угля на Криворожскую и Луганскую ТЭС компании "ДТЭК Энерго". "По этому поводу "Укрэнерго" уже обратилось в СНБОУ...

Причина проста - с 1 июля должен запуститься рынок электроэнергии. Первоначально предполагалось, что в новом рынке самый крупный производитель - "Энергоатом" - будет отдавать на выполнение публичных спецобязательств (т. е. для обеспечения дешевой электроэнергией населения) 60% своей электроэнергии, а остальные 40% - сможет продавать по прямым договорам с потребителями. Однако потом спецобязательства "Энергоатома" были увеличены до 90%, а доля продаж по свободным ценам - снизилась до 10%. Таким образом, за счет устранения с рынка "Энергоатома" с его дешевой электроэнергией у "тепловиков" появился шанс заработать. Но правительство планы им поломало - Кабмин, желая предотвратить возможность повышения цен на электроэнергию для потребителей, 5 июня на своем заседании принял решение ввести граничные цены на электроэнергию.

Кроме того, накануне запуска новой модели рынка во властных кабинетах принимается множество решений, которые будут прямо влиять на глубину, интенсивность и места протекания финансовых потоков. Другими словами, идет война за деньги будущего рынка. А на войте, как известно, все средства хороши. Даже шантаж.

<http://www.dsnews.ua/economics/vyklyuchi-konder-pochemu-v-ukraine-voznikla-opasnost-otklyucheniy-24062019220000>

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 25.06.2019

Споживач має отримувати справедливі платіжки

Уряд прагне поставити на місце надавачів житлово-комунальних послуг

Засідання Кабінету Міністрів було багатим на доручення Прем'єр-міністра **Володимира Гройсмана**.

Він доручив Міністерству регіонального розвитку і ЖКГ розробити та внести на наступне засідання уряду проект документа щодо цільової підтримки малих міст, районних центрів і міст районного значення. Ідеться про три мільярди гривень.

Прем'єр доручив Мінрегіону та Мін'юсту винести на наступне засідання уряду питання про економічно обґрунтоване обмеження цін на тепло й гарячу воду з наступного опалювального сезону, що дасть змогу знизити тарифи на 15—20%.

«Є шість місяців, щоб інвентаризувати систему виробництва тепла і транспортування гарячої води. Якість комунальних послуг і їхня справедлива вартість — пряма відповідальність місцевої влади. Людей у громадах треба поважати. Запровадження граничної ціни на тепло і гарячу воду надасть змогу знизити ціни на цей ресурс до обґрунтованого рівня, а головне — захистити

споживачів від завищених тарифів. Є всі можливості дати людині чесну платіжку. Уряду вдалося змусити НАК «Нафтогаз» знизити ціну на газ для населення. Нині вона майже однакова для всіх регіонів, і з липня цього року й надалі знижуватиметься вслід за зниженням тарифу на блакитне паливо у червні на 700—800 гривень. Кабмін йтиме в тому самому напрямі, щоб і надалі ціна на газ знижувалася.

«У тих містах, де надані з бюджету кошти спрямовували на енергомодернізацію, ціна справедливіша», — зауважив Володимир Гройсман.

Міністр юстиції **Павло Петренко** додав, що Мін'юст йде в суди і місяцями судиться, щоб довести місцевим постачальникам, що вони накручують оплату і примушують громадян платити за не спожите. Закон України «Про ціни й ціноутворення» і Конституція передбачають захист прав споживача. І завдання уряду — розв'язати проблему несправедливого нарахування тарифів за комунальні послуги, не затягуючи й не заговорюючи її. До слова, економічно обґрунтований тариф, визначений незалежним регулятором, становить 1300 гривень за гікакалорію. Ми готові захищати кожну родину», — підкреслив міністр.

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/spozhivach-maye-otrimuvati-spravedlivi-platizhki/>

УНІАН, EIR Center, Energyland.info, 18.06.2019

Україна зможе продовжити ресурс атомних енергоблоків власними силами на понад 60 років

Україна зможе продовжити ресурс атомних енергоблоків власними силами на понад 60 років. Це визначено програмою співробітництва між НАЕК «Енергоатом» та Інститутом ядерних досліджень (ІЯД) НАН України в сфері радіаційного матеріалознавства на найближчі п'ять років. Відповідний протокол щодо розвитку співробітництва між ВП «Науково-технічний центр» НАЕК «Енергоатом» і ІЯД НАН України на 2019-2024 рр. було підписано 14 червня за участі президента компанії **Юрія Недашковського**.

Однією з ключових тем для поглиблення подальшої співпраці...стало проведення робіт, пов'язаних із дослідженням матеріалів корпусів реакторів ВВЕР-1000 і ВВЕР-440 та аналізом радіаційного окрихчування корпусних матеріалів. Адже на основі результатів цих робіт було, зокрема, обґрунтовано понадпроектний ресурс корпусів енергоблоків №2,3,4 ЗАЕС. А також успішно завершено роботи з випробувань зразків-свідків для енергоблоків №2,6 ЗАЕС, №1,4 РАЕС та №2,3 ЮУАЕС.

Узагальнена програма контролю змін властивостей металу корпусів реакторів енергоблоків АЕС за зразками-свідками на період понадпроектної експлуатації дозволить детально прописати підходи та розробити заходи, необхідні для забезпечення безперервним матеріалознавчим супроводом експлуатації всіх корпусів реакторів на період експлуатації понад 60 років.

Фактично цей документ стане першим, у якому для кожного корпусу буде проаналізовано стан реалізації програм зразків-свідків з подальшим узагальненням результатів аналізу та вироблення спільної стратегії щодо поведження із зразками-свідками і надійного обґрунтування ресурсу всіх корпусів. На основі виконаного аналізу буде документально продемонстровано, які з корпусів окрихчуються повільніше, а для яких необхідно застосувати додаткові сучасні методичні підходи або пом'якшувальні заходи технічного характеру для забезпечення їх безпечної експлуатації на період щонайменше 60 років.

Наступним етапом розвитку співробітництва є створення та введення в промислову експлуатацію матеріалознавчого каналу в дослідницькому реакторі ВВР-М. Планується також розширення лабораторного комплексу, де вже розміщено значний обсяг сучасного обладнання ВП «НТЦ» НАЕК, ... що дозволить створити на базі ІЯД НАНУ централізовану матеріалознавчу лабораторію для дослідження як опромінених матеріалів, так і зразків у вихідному стані.

На сьогодні в рамках співпраці фахівці ІЯД НАНУ виконують програми модернізації контейнерних збірок зі зразками-свідками...

Крім того, з 2015 р. виконуються роботи щодо моніторингу радіаційного навантаження на корпус реактора для всіх АЕС України. Відповідно до діючих нормативних документів моніторинг радіаційного навантаження на КР здійснюється безперервно.

<https://www.unian.ua/economics/energetics/10589457-ukrajina-zmozhe-prodovzhuvati-resurs-atomnih-energoblokiv-vlasnimi-silami-na-ponad-60-rokiv.html>

«ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ.Україна», 26.06.2019

Хто керує кліматом?

**Ігор Карп,
академік НАН України**

Апологети теорії глобального потепління й визначального впливу людини на зміни клімату регулярно обіцяють близький кінець світу, щоправда постійно відсуваючи його, і перетворення Землі на планету на кшталт Венери в результаті її безперервного розігріву.

Деякі закордонні ЗМІ пишуть, що "концепція глобального потепління — багатомільярдна афера світових бюрократів". Усі наукові теорії створили вчені — Ньютон, Ейнштейн, Макс Планк. А ось теорію залежного від людини "глобального потепління", яка стверджує, що Земля гріється через людину і що зміни клімату — це не норма, а привід до адміністративного регулювання, створили не вчені або група вчених, а бюрократичний інститут. Цей інститут називається ІРСС (Intergovernmental Panel on Climate Change) — Міжнародна комісія з питань зміни клімату при ООН. Очолює комісію не вчений-кліматолог, а громадський діяч і активіст, залізничний інженер Раджендра Пачаурі.

Р.Пачаурі лякав людство близькою загибеллю, залишивши йому в запасі тільки сім років — до 2015 р., коли можна ще збільшувати викиди парникових газів. При цьому основну відповідальність за зниження викидів він поклав на розвинені країни, які "зобов'язані забезпечувати фінансування, а також передачу технологій з метою надання їм (країнам, що розвиваються) допомоги в їхніх діях".

Ось де собака заритий. Гроші. Капітали.

Співзасновник Greenpeace доктор Патрік Мур пише, що "зелений" рух знайшов надійного союзника в особі бюрократії. Вони за "екологічне мислення" і "здоровий глузд", але все, що вони можуть запропонувати світові, — це диктатура їхньої обмеженості. Місце середньовічних релігійних фанатиків сьогодні в Європі посіли екологічні активісти.

Тим часом є прості й зрозумілі докази реальних причин зміни клімату, підтвержені дослідженнями та розрахунками, які викликають довіру.

Тим часом упродовж останніх 17 років глобальна температура планети не зростає. У нас відбувається стабілізація температур. Це факт. Процесу потепління з

1997 р. немає! Потужність випромінювання Сонця поступово знижується з 1990 р. і досі продовжує прискорено знижуватися. З 1990-го року Сонце більше не гріє Землю як колись. Настає "сонячна осінь", що триватиме, умовно, до 2060 р., потім настане "сонячна зима" в усій Сонячній системі. А на початку ХХІІ ст. настане "сонячна весна".

В.Гарматюк пише в "Новых известиях": "Цілком і повністю клімат на Землі (температура, вологість, рівень води у світових океанах, тваринний і рослинний світ і все інше) залежить не від думки "вчених" на конференції в Парижі з питань "парникових" газів, а від астрономічного явища прецесії (тобто від довготривалої на тисячі років зміни нахилу планети Земля до Сонця)".

Основним винуватцем у глобальному потеплінні оголошений вуглекислий газ CO₂...

Про необхідність відмови від використання викопних палив та переходу на відновлювані джерела енергії тепер уже повідомляють не тільки окремі особи, а й цілі уряди та причетні до енергетики організації. Процес заміщення вугілля і газу енергією від сонця й вітру набирає обертів.

У Європі й Україні енергія від відновлюваних джерел збиткова і підтримується тільки так званими "зеленими" тарифами. В Україні вони найвищі з-поміж європейських країн.

Особливо висока вартість сонячної генерації.

Тому до нас стоїть черга як внутрішніх, так і закордонних інвесторів. Капітал спекулятивний. Нікого не зупиняє наростаюча збитковість виробництва енергії від ВДЕ та неминуче зростання ціни кіловат-години для споживача. В 2017 р. ВДЕ виробили 1,5% енергії, а заплачено було за це 8% від усієї її вартості.

Сказане не означає, що в Україні слід припинити роботи з ВДЕ. Людство з давніх-давен використовує енергію природи...

Із усіх технологій відновлюваної енергетики в Україні слід віддати перевагу біоенергетиці. Вона не залежить від часу дня та погодних умов, може використовувати відходи для вироблення електричної і теплової енергії, багато в чому вирішуючи двоєдине завдання енергетики й екології. В Україні, як у жодній іншій країні Європи, назріло завдання утилізувати тверді побутові відходи.

Національна стратегія і Національний план управління відходами, прийняті в країні, не вирішують проблеми по суті. Національний план не містить оцінки вартості проектів і джерел фінансування. Вкотре буде породжена гора паперу, але справа не зрушить з місця. Треба запозичити міжнародний досвід, який свідчить про участь відомих великих енергетичних компаній у будівництві сміттєспалювальних заводів та виробництві біогазу.

Вірити чи не вірити в наближення кінця світу — справа кожного. Краще вірити в науку, в здоровий глузд і берегти природу.

З повним текстом статті І.Карпа можна ознайомитися за посиланням:

https://dt.ua/ECOLOGY/hto-keruye-klimatom-315709_.html

♦ **НОРМАТИВНО-ЗАКОНОДАВЧЕ, КАДРОВЕ І СТРУКТУРНЕ ВИЗНАЧЕННЯ РЕФОРМУВАННЯ РИНКУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ УКРАЇНИ**

«ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ. Україна», 15.06.2019

Ілюзія енергоринку

Алла Єрмоєнко

Спонтанні рішення уряду тільки поглиблюють проблеми реформи ринку електроенергії, якщо взагалі не дискредитують її. **То для кого це ринок?**

Навіщо потрібна реформа енергоринку

Суть нової моделі енергоринку — відкрита конкуренція між виробниками електроенергії (генерацією) на аукціонних торгах, унаслідок якої має формуватися ринкова об'єктивна оптова ціна. **Замість одного покупця/продавця — держпідприємства "Енергоринок" — повинні з'явитися як суб'єкти й працювати за новими правилами інші виробники та продавці електроенергії.**

Передумови створити реально конкурентну модель ринку електроенергії були. Його підвалини закладено в Законі України "Про ринок електричної енергії", з боями ухваленому парламентом і затвердженому в квітні 2017 р. Незважаючи на жорстке протистояння енергетичного лобі й окремі недоробки, які сподівалися виправити, до впровадження основних положень закону 1 липня 2019 р. Та, схоже, самі учасники енергоринку не надто вірили в те, що закон буде впроваджено, адже багато хто з них, дивилися на підготовку (технічну й методологічну) до впровадження ліберальної моделі ринку електроенергії збоку та відсторонено. Поки не усвідомили, що працювати доведеться за новими правилами, які, на жаль, враховують інтереси лише найбільших виробників електроенергії та залишають величезну кількість лазівок для недобросовісних конкурентів.

Якою буде доля нового ринку електричної енергії, крім Закону України "Про ринок електричної енергії", визначають уряд, енергорегулятор і парламент. Останній намагався перенести дату впровадження нової моделі енергоринку з 1 липня на 1 жовтня. І менш як за два тижні (якщо парламент не здійснить іще однієї спроби перенести дату, і якщо ця спроба не буде успішною) нова модель енергоринку набере чинності.

Подальші підрозділи статті Алли Єрмоєнко:

- ***"Обсяг енергоринку вже перевищує газовий на більш як 7 млрд грн"***
- ***Яким був ринок електроенергії***
- ***Як працюватиме нова модель енергоринку***
- ***Роль оператора системи передачі електроенергії, оператора ринку і гарантованого покупця***
- ***Як імпорт електроенергії може вплинути на стабілізацію та зниження цін***
- ***Чи є шанс на конкуренцію, та як це вплине на ціни для споживачів?***

До відома читачів видання НТСЕУ
«ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЕНЕРГО» № 567:

З повним текстом аналітичного дослідження Алли Єрьоменко в газеті «ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ.Україна» від 15.06.2019 рекомендуємо ознайомитися:
https://dt.ua/energy_market/ilyuziya-energorinku-314545.html

ГолосUA, Центральные новости, 17.06.2019

**Эксперт о рынке электроэнергии:
государство не имеет права «самоустраняться»**

Ирина Черныш

В комментарии сообщил **Геннадий Рябцев**, директор специальных программ НТЦ «Психея».

«Этого (насколько подорожает электроэнергия с 1 июля – Ред.) никто не может сказать, поскольку это рынок, а не государственное регулирование. Скорее всего, его не будет, поскольку Кабмин уже утвердил спецобязательства для компаний, находящихся в госсобственности. То есть у нас есть спецобязательства для «Энергоатома» и «Укрэнерго». Что касается промышленности, то тут тоже все будет зависеть от рыночных условий: насколько большими окажутся проблемы, связанные с тем, что не были надлежащим образом подготовлены условия для вхождения участников в рынок», - заявил Геннадий Рябцев.

По словам Г. Рябцева, в целом рынок электроэнергии Украине нужен, поскольку госрегулирование тянет за собой (особенно на таких инфраструктурных рынках) всевозможные проблемы, связанные с перекрестным субсидированием, с неэффективным использованием бюджетных средств, с необоснованным предоставлением льгот.

«Кроме того очень сложно, если на этом рынке необходимо привлекать инвестиции, реализовать этот процесс, если государство будет каждый месяц указывать, с кем работать, по каким ценам и каким образом это делать. Но при этом необходимо сохранение внимания государства к этим рынкам. Это не означает, что должен быть «базар» вместо рынка. Государство не имеет права самоустраняться, поскольку на этом рынке целый ряд сегментов представляют собой естественные монополии: от распределительных сетей до атомных станций. Которые, по моему убеждению, приватизировать ни в коем случае нельзя. А раз так, то должен быть присмотр за тем, чтобы компании, которые являются природными монополиями, не злоупотребляли своей рыночной властью. И чтобы поставщики услуг, производители энергоресурсов принимали во внимание интересы потребителей и выставляли цены, которые действительно являются рыночными. То есть не только экономически обоснованные, но и доступные для потребителей», - отметил он.

<https://golos.ua/i/688397>

Главком, 19.06.2019

**Міністр енергетики Ігор Насалик: Помножте платіжку за світло
на 2,6 і відчуєте себе росіянином**

*Із інтерв'ю з міністром енергетики та вугільної промисловості України
Ігорем Насаликом*

**Микола Підвезняний,
Наталка Прудка,
Станіслав Груздєв**

- Взагалі, вважаю, що введення нової моделі ринку електричної енергії - це першочергове завдання для уряду. І якби Кабмін не міг би впоратися з цим завданням, то, очевидно, мав би звернутися до Верховної Ради з проханням перенести терміни. І якщо ринок не готовий, тоді хтось у процесі підготовки не виконав своїх зобов'язань.

На сьогодні Міністерство енергетики та вугільної промисловості, як головний центр формування цього ринку, не зверталось до уряду, не зверталися ми й до Верховної Ради.

Отже, наше міністерство завершило формувати всю нормативно-правову базу. Держрегулятор (НКРЕКП) також повідомляв, що готовий до введення нової моделі. ДП «Енергоринок» також створив всі необхідні механізми для функціонування нового ринку. НЕК «Укренерго», яка, на жаль, не в складі Міністерства енергетики і вугільної промисловості, а входить до сфери управління Міністерства фінансів, також готова.

Із запровадженням нової моделі ринку не повинна різко піднятися ціна на електроенергію – не лише для населення, але й для непобутових споживачів. Для непобутових ціна збільшиться на 5-6%, оскільки навіть при формуванні прогнозного балансу на 2019 рік, за розрахунками НКРЕКП, уже на друге півріччя було передбачено збільшення оптової ринкової ціни на електроенергію на 8-9%. Тому очевидно, що зростання ціни відбулося б, навіть якби нова модель не запроваджувалася. Ми збалансували систему таким чином, що вона не призведе до зростання ціни для населення, яку, до речі, не підвищували з березня 2017 року.

- У чому суть енергоринку? По-перше, дати споживачеві право вибору – раніше електроенергію продавали лише обленерго, а ціну регулювала держава, інших постачальників не було. Відповідно до закону «Про ринок електричної енергії», перший етап реформи стартував 1 січня – тоді була запроваджена лібералізація роздрібного енергоринку задля запровадження конкуренції між компаніями, що постачають електроенергію кінцевим споживачам.

- Раніше «Укренерго» не здійснювало обліку, інформаційна автоматизована база комерційного обліку є в ДП «Енергоринок» і оператори системи розподілу повинні були синхронізувати свою діяльність з «Енергоринком». Тепер ця база буде передана новоствореному ДП «Гарантований покупець». З 1 липня ДП «Енергоринок» більше не працюватиме на ринку, але підприємство залишається - задля вирішення боргових зобов'язань учасників енергоринку. А завдання «Укренерго» - налагодити повноцінний комерційний облік, адже з 1 липня ДП «Енергоринок» відповідно до закону не має права виконувати функцію Адміністратора комерційного обліку – ним стане «Укренерго».

«Енергоатом» конкурує лише своїми 10% видобутку, адже тільки такою часткою «Енергоатом» бере участь в базовому режимі енергосистеми на ринку на добу наперед. Ще з ДТЕКом в базі конкурують «Донбасенерго», «Центренерго» і, як

не дивно, - «зелені» виробники. Їх не враховують, але вони вже займають майже 4% в загальній структурі виробництва електроенергії в Україні.

І ось цей «Гарантований покупець», виходячи на ринок, «несе» туди і «зелених» - і це стовідсоткова гарантія, що їхню електроенергію там куплять. Тобто база для ДТЕК звужується за рахунок конкурентів - це перша частина. У «базі» працює десь 60-65% тепловиків, а ще 35% теплової генерації виходить на балансуючий ринок. Там вони стикаються з таким потужним конкурентом, як гідроенергетика. Тому якщо розкласти загальну картинку їхньої конкуренції на більш дорогому ринку на добу наперед по базі та добовому регулюванню, то частка ДТЕК буде лише близько 25%, а може, й менше – і це дуже добре.

В інтерв'ю І.Насалик також відповідав на наступні питання:

- *про результати конкурсу на підписання угоди про розподіл продукції за умов опанування нафтогазової ділянки «Дельфін» на шельфі Чорного моря;*
- *про роботу державної компанії «Укргазвидобування»;*
- *про підсумки вугільної галузі, державні шахти, шахтний фонд;*
- *про транзит російського газу та співпрацю з РФ;*
- *про альтернативну енергетику.*

Повний текст читайте тут: <https://glavcom.ua/interviews/ministr-energetiki-igor-nasalik-pomnozhte-platizhku-za-svitlo-na-26-i-vidchujete-sebe-rosiyaninom-602887.html>

Енергореформа, 18.06.2019

Из интервью Карела Хирмана, эксперта по энергетике Стратегической группы советников по поддержке реформ при Кабинете министров Украины

При тех правилах, которые устанавливает сейчас правительство и регулятор, с 1 июля если что-то и произойдет, это точно не будет рынком в общепринятом смысле - таким, как он стандартно работает в развитых странах. Это будет всего лишь новый механизм распределения средств, поступающих в оплату э/э. Рынком его нельзя назвать, поскольку планируется введение ценовых ограничений на новых сегментах. Ибо боятся того, что будет происходить. Даже те, кто говорит, что для запуска рынка все готово.

Мы видим, что правительство и парламент де-факто парализованы, все занимаются выборами, в такой атмосфере проводить системные реформы нецелесообразно...

Примечательно, что за рынок выступают два доминирующих игрока – "Энергоатом" и "ДТЭК". Это странно. А про риски говорят как раз операторы.

"Укрэнерго" и "Оператор рынка" (выделенный из ГП "Энергорынок") же защищают стандартные рыночные и технические механизмы, которые должны работать, и предупреждает о высоких рисках. Что будет происходить после 1 июля – на 100% сегодня никто не знает. Меня удивляет позиция правительства, перекладывающего ответственность на парламент.

Принятие ключевых актов чуть ли не за несколько дней до введения рынка – это доказательство того, что все не готово, так делать нельзя.

Украинская энергосистема, в отличие от газовой, физически изолирована от европейской энергосистемы. Линии передачи существуют, идут процессы их модернизации, но быстро это сделать нельзя, и физически всю энергосистему подключить к европейской ENTSO-E пока невозможно.

Только Бурштынский остров к ней присоединен, и только там можно организовать торговлю по экспорту э/э, и возможно, сейчас будет можно и импортировать.

Поэтому не будет конкурентной э/э извне. И это проблема. Раньше, чем через 5 лет устранить это препятствие нереально...

То, что происходит в развитых странах на подобных рынках – заставить монополистов продать часть активов, провести демополизацию и пр. Ничего нового не нужно придумывать. Нужно вводить какие-то ограничения объема мощностей энергопроизводителей.

Другой вопрос – каким образом, особенно для государственных АЭС...

Но самое эффективное и правильное решение этого вопроса – скорейшее подключение к европейской системе. Тогда Украина, ее производители и покупатели, станут частью самого большого и конкурентного рынка э/э в мире.

Элементарная логика ценообразования работает так - цены для крупного потребителя ниже, чем для домохозяйств. Это не европейское правило или условие – это стандартная ситуация в хотя бы более менее рыночных странах всего мира.

В Украине для населения всегда были самые низкие цены на энергоресурсы – каков результат? Во всей цепочке производства э/э есть неэффективность, при нереально низких ценах никто не будет вкладывать в этот бизнес.

Да, нужно учитывать фактор низкого уровня жизни, но компенсация бедным должна быть целевой, это вопрос бюджета и соцполитики, а не проблема электроэнергетической отрасли. Иначе проедем все окончательно.

...В Украине у очень большого количества домохозяйств до сих пор приборов учета нет, или их возраст - 15-20 лет, значит они показывают неправильные данные.

Это же элементарная мера – введение авансовых платежей равномерными частями в течение всего года, в том числе и на рынке э/э. Это реально поможет населению и компаниям и государству.

Во-первых, условия макрофинансовой помощи ЕС - как раз полноценной рынок э/э, а он предполагает отсутствие перекрестного субсидирования.

...Вопрос ведь не в повышении цен, а в устранении перекосов между тарифами для оптового и розничного покупателя, это элементарные правила, которые работают на любом рынке.

<http://reform.energy/analitics/karel-khirman-s-1-iyulya-ukraina-vvedet-ne-rynok-ee-a-novyy-mekhanizm-raspredeleniya-denezhnykh-sredstv-intervyu-11705>

Обозреватель Украинские Новости, Главком, Голос.УА, 18.06.2019

Все готово к запуску нового рынка электроэнергии с 1 июля - эксперт

Урегулированы практически все вопросы, необходимые для своевременного запуска оптового рынка электроэнергии. Об этом на пресс-конференции "Новый рынок электроэнергии" сообщил экономический эксперт **Юрий Гаврилечко**.

В частности, Кабинет министров принял постановления о специальных обязательствах на новом рынке электроэнергии, который вводится с 1 июля 2019 года. Спецобязательства по обеспечению населения электроэнергией по фиксированной цене возложены на госкомпании "Энергоатом", "Укрэнерго" и "Укрэнерго".

"Когда Кабмин принимает решение о PSO (публичные специальные обязательства – ред.) и выкупе 90% электроэнергии, производимой НАЭК

"Энергоатом", по фиксированной цене для того, чтобы дальше эта электроэнергия передавалась на нужды населения, это как раз и есть та публично полезная деятельность, которой и должен заниматься Кабинет министров" - сказал Гавриличко.

Ю.Гавриличко акцентировал внимание на том, что реформа рынка электроэнергии не только обеспечит стабильность тарифов для населения на ближайшие 1,5 года, но и откроет путь к предоставлению Украине макрофинансовой помощи от Евросоюза.

"Итак, Кабмин принял всю необходимую нормативно-правовую базу для того, чтобы рынок заработал. С 1 июля, скорее всего, он начинает работать. И как минимум до 31 декабря 2020 года цены для населения на электроэнергию меняться не должны. Украина в итоге выполняет то, что мы обязались в плане Третьего энергопакета. И, следовательно, Украина выполняет необходимое условие для получения от Евросоюза макрофинансовой помощи в сумме 0,5 млрд. евро" - отметил экономический эксперт Ю.Гавриличко.

Напомним, реформа рынка электроэнергии проводится в рамках имплементации Украиной Третьего энергопакета ЕС. Целью реформы является создание конкурентного оптового и розничного рынков электроэнергии по европейской модели. Введение оптового рынка электроэнергии с 1 июля 2019 года – условие предоставления Украине второго транша макрофинансовой помощи от ЕС на сумму 500 млн. евро

<https://www.obozrevatel.com/economics/vse-gotovo-k-zapusku-novogo-ryinka-elektroenergii-s-1-iyulya-ekspert.htm>

Энергореформа, Українська енергетика, БизнесЦензор, Укррудпром, 19.06.2019

Американские партнеры поддерживают запуск рынка электроэнергии в рамках «Безопасного режима»

Иностранные специалисты настаивают на внедрении четких правил в расчетах за электроэнергию, совершенствовании систем учета потребленных киловатт и ограничении роста цен на электроэнергию для населения.

Американские партнеры Украины поддерживают запуск рынка электроэнергии в рамках "Безопасного режима". Об этом говорится в сообщении Агентства США по международному развитию. Его представители считают, что для запуска оптового рынка электроэнергии следует ввести ряд мер, в том числе механизм специальных обязанностей. Он сделает невозможным рост тарифов на свет для населения.

Накануне в правительстве окончательно определились, на кого и в каких объемах возложить эти спецобязанности. Согласно решению министров, несколько производителей электроэнергии будут продавать часть своих киловатт по фиксированной цене.

"Сейчас возложение ПСО на АЭС и на Гидроэлектростанции, на которых объективно себестоимость ниже, чем для тепловых предприятий – ТЭЦ и ТЭС, поэтому когда на них возложили обязанности поставлять электроэнергию по фиксированному тарифу для нужд населения – это позволяет не допустить повышения тарифов для населения", – отметил Борис Кушнирук, эксперт по энергетическим вопросам. До запуска самого рынка электроэнергии остается меньше двух недель. Накануне парламент решил не выносить на рассмотрение законопроект об

отсрочке начала работы энергорынка на год. Поэтому альтернативы первому июлю не видят ни львиная доля депутатов, ни правительство, ни подавляющее большинство зарубежных партнеров Украины.

<http://reform.energy/news/amerikanskiye-partnery-podderzhivayut-zapusk-rynka-elektroenergii-v-ramkakh-bezopasnogo-rezhima-11736>

Энергореформа, 18.06.2019

Аукционный комитет будет согласовывать регламент проведения аукционов по продаже э/э по двухсторонним договорам – постановление

Министерство энергетики и угольной промышленности Украины с целью осуществления мониторинга за проведением аукционов по продаже электрической энергии по двухсторонним договорам, в частности соблюдением участниками аукционов и их организатором регламента, создаст соответствующий аукционный комитет (АК) по продаже э/э.

...среди функций АК: согласование регламента аукциона; осуществление мониторинга за его проведением; разработка рекомендаций относительно мероприятий, направленных на поддержку добросовестной конкуренции; определение формы и проведения аукционов. Помимо этого, комиссия будет определять требования к порядку организации и проведения непрерывных двухсторонних аукционов и порядку осуществления расчетов, утверждать примерные формы договоров купли-продажи, а также ежегодный график проведения аукционов.

АК состоит из: двух представителей профильного министерства, двух представителей Национальной комиссии, осуществляющей регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ, по согласию), двух представителей Министерства экономического развития и торговли (МЭРТ), представителя Антимонопольного комитета Украины (АМКУ, с правом совещательного голоса), одного представителя продавца (по согласию), производителя э/э.

Главой комитета является министр энергетики либо его заместитель. Персональный состав комитета утверждается также профильным ведомством. Решения АК принимаются большинством голосов на открытом голосовании. В случае равномерного распределения голосов решающими является голос председательствующего.

Право инициировать организацию и проведение аукционов имеет исключительно продавец.

Организатор аукционов определяется по итогам проведения соответствующего конкурса...

В случае если за 15 дней до запуска нового оптового рынка э/э такой конкурс не проведен, министерство назначает организатором конкурса субъекта хозяйственности, соответствующего критериям, определенным данным порядком. Согласно ранее озвученной правительством информации, в течение первых трех месяцев организатором аукционов будет выступать Украинская энергетическая биржа (УЭБ).

<http://reform.energy/news/auktsionnyy-komitets-budet-soglasovyvat-reglament-provedeniya-auktsionov-po-prodazhe-ee-po-dvukhstoronnim-dogovoram-postanovlenie-11707>

Энергореформа, Украинские Новости, Деловая столица,
ZN.ua, Главком, 19.06.2019

Энергобиржа готова к работе в новом рынке, тарифы для населения не вырастут, - Дубовский

Украинская энергобиржа (УЭБ) полностью готова к проведению торгов на электронных аукционах для продажи электроэнергии по двусторонним договорам с целью выполнения публичных спецобязательств (PSO, Public Service Obligation) по поставке электроэнергии населению. Об этом заявил глава Биржевого комитета Украинской энергетической биржи **Алексей Дубовский**.

"Мы оцениваем степень готовности в 100%. На сегодняшний момент обучено 177 участников. Есть и видеоинструкции. Дважды в день проходят тестовые торги, в которых принимают участие госкомпании, такие как "Энергоатом", "Укрэнерго", "Центрэнерго" и другие. Также со стороны покупателей в тестовом режиме принимают участие операторы системы передачи, операторы систем распределения и, соответственно, трейдинговые компании. Было два больших очных обучения в Европейской бизнес ассоциации. Мы считаем, что рынок и участники рынка заходят на сегмент торгов для двусторонних договоров с очень высокой подготовленностью", - сообщил Дубовский.

"На аукционах будет установлен ценовой кэп, то есть ограничение по максимальной цене, которое даст возможность пройти период перехода от одной модели рынка к другой без сколь-нибудь заметного повышения цены электроэнергии", - заявил Дубовский.

Руководитель УЭБ также подчеркнул, что повышения тарифов на электроэнергию для населения не будет, этот вопрос урегулирован постановлением правительства о возложении спецобязательств на госкомпании.

<http://reform.energy/news/energobirzha-gotova-k-rabote-v-novom-rynke-tarify-dlya-naseleniya-ne-vyrastut-dubovskiy-11727>

LB.ua, Украинские Новости, Цензор.нет, Деловая столица, 18.06.2019

«Оператор рынка» зарегистрирован в Минюсте

Министерство юстиции Украины зарегистрировало государственное предприятие (ГП) "Оператор рынка". Данные о предприятии появились в Едином государственном реестре юридических лиц, физических лиц-предпринимателей и общественных формирований. Госпредприятие "Оператор рынка" создано на базе ГП "Энергорынок" (оптового покупателя и продавца электроэнергии) решением Кабинета Министров Украины от 17 апреля 2019 года с целью обеспечения работы нового оптового рынка электроэнергии.

"Оператор рынка" будет отвечать за сегменты рынка "на сутки вперед" и "внутрисуточного рынка". Гарантированный покупатель будет выкупать электроэнергию объектов возобновляемых источников энергии по гарантированным государством ценам, и обеспечивать ее реализацию.

Как сообщалось, Кабинет Министров Украины назначил директором ГП "Оператор рынка" бывшего руководителя Проектного офиса Координационного центра по внедрению реформы рынка электроэнергии при Кабмине **Владимира Евдокимова**. Это закреплено распоряжением Кабмина №398-р от 12 июня.

https://lb.ua/economics/2019/06/18/429913_operator_rinka_zaregistrirovan.html

УНИАН, Украинские Новости, Деловая столица, 20.06.2019

«Новый вариант постановления Кабмина о ПСО – это компромиссное решение для всех» - гендиректор Директората Минэнергоугля Буславец

Благодаря новому постановлению, тарифы для населения останутся на прежнем уровне.

Постановление Кабинета министров Украины от 12 июня "О внесении изменений в положение о возложении специальных обязанностей участников рынка электрической энергии для обеспечения общественных интересов в процессе функционирования рынка электрической энергии" является оптимальным решением и компромиссным для регулятора и всех участников. Такое мнение высказала генеральный директор директората развития энергетических рынков Минэнергоугля **Ольга Буславец**, комментируя внедрение оптового рынка электроэнергии с 1 июля 2019 года.

"Это консенсус и основная цель. Почему вносились изменения? Потому что Нацкомиссия (НКРЭКУ) не могла, исходя из своих процедур, определённые моменты реализовать по первоначально принятому ПСО. Шла речь о том, чтобы установить тарифную диспетчеризацию, которую мы хотели возложить на всю генерацию, в том числе и частную, которая бы оплачивала определённые не балансы, помимо физического объёма "Энергоатома" и "Укрэнерго". НКРЭКУ не могла этого сделать быстро, поэтому был переформатирован механизм через гарантированного покупателя, чтобы дать возможность с 1 июля всё-таки населению и другим потребителям не почувствовать какого-то резкого скачка цены", - отметила Ольга Буславец.

Ольга Буславец подчеркнула, что в новом варианте постановление - это общий консенсус Кабмина, НКРЭКУ и всех участников, на которых возлагаются эти спецобязательства.

"Тарифы не вырастут. Они останутся на том уровне, который действует сейчас, причём механизм ПСО предполагает, что будет сдержана и цена для всех остальных потребителей путём покупки технологических потерь в сетях, которые закладываются в тариф на распределение и передачу электрической энергии", - отметила Ольга Буславец.

<https://www.unian.net/economics/energetics/10591377-novyiy-variant-postanovleniya-kabmina-o-pso-eto-kompromissnoe-reshenie-ustrayvayushchee-vseh-gendirektor-direktorata-minenergouglya-buslavec.html>

ЛВ.ua, Украинские Новости, Главком, Цензор.нет, 22.06.2019

"Гарантированный покупатель" обеспечит работу зеленой энергетики и удержания цен для населения в новом рынке электроэнергии, - Петриковец

Директор государственного предприятия "Гарантированный покупатель" **Константин Петриковец** убежден, что Украина не может потерять шанс на внедрение нового рынка электроэнергии по европейскому образцу. Об этом он заявил в интервью изданию "Бизнес".

"Готовность зависит от людей. Сразу без проблем быть не может. Лично мое мнение, если мы сейчас потеряем время, то мы рискуем отложить введение рынка на длительное время. В течение последних двух лет я занимался внедрением реформы, работая в "Энергоатоме", и я знаю, что это важный шанс, которым мы должны воспользоваться. Если сейчас не стартуем, дальше выборы, зимний период, актуальные проблемы в настоящее время не будут решаться. Рынок нужно запускать и постепенно активизировать рыночные сегменты", - сказал Петриковец.

Константин Петриковец объяснил функции ГП "Гарантированный покупатель" в новом рынке.

"Согласно последним решениям, есть три главных направления деятельности нашего ГП. Прежде всего, это обеспечение работы зеленой генерации. Мы выкупаем электроэнергию по зеленому тарифу и продаем ее на рынке "на сутки вперед". Во-вторых, мы обеспечим функционирование механизма PSO, который был принят для того, чтобы цены для населения выросли после старта рынка. Мы покупаем электроэнергию у "Энергоатома" и "Укрэнерго", часть продаем Поставщикам универсальных услуг (поставщики населению по фиксированному тарифу, - ред.) По ценам, которые позволят им сохранить текущий тариф для населения. Часть продаем на рынке "на сутки вперед" для компенсации потерь. Третье направление: аукционы для зеленой генерации. Согласно закону, они будут проводиться в 2020 году. Но уже сейчас мы должны готовиться, создавать нормативную базу, набирать процедуры, обучать персонал", - отметил глава предприятия.

https://lb.ua/economics/2019/06/21/430151_garantirovanniy_pokupatel.html

УНИАН, Украинские Новости, Капитал, Деловая столица, 21.06.2019

Накануне ввода нового рынка электроэнергии в Киев прибыл представитель Госдепа США по вопросам энергоресурсов

В Киев для обсуждения с представителями украинской власти и бизнеса важности проведения реформ в сфере энергетики прибыл главный заместитель руководителя Бюро Госдепартамента США по вопросам энергоресурсов **Кент Логсдон**.

Агентство США по международному развитию (USAID) запустило в Украине Проект энергетической безопасности. Об этом сообщила директор Миссии USAID. За этот период USAID направит на реализацию проекта в украинском энергетическом секторе 85 млн долларов. Основные аспекты работы, согласно программе, - это рынки электроэнергии, природного газа, централизованного теплоснабжения и возобновляемых источников энергии.

В данный момент эта программа является самой крупной для USAID в Украине. По словам директора агентства, это доказывает готовность США к обеспечению энергетической безопасности украинского государства.

USAID рекомендовало запустить рынок электроэнергии 1 июля в безопасном режиме. Американские эксперты считают, что открытие оптового рынка электроэнергии в безопасном режиме увеличит эффективность работы рынка и уменьшит непредсказуемость ценообразования. А также поможет выявить проблемные вопросы в правилах функционирования рынка и правовой базе.

<https://www.unian.net/economics/energetics/10594044-nakanune-vvoda-novogo-rynka-elektroenergii-v-kyev-pribyl-predstavitel-gosdepa-ssha-po-voprosam-energoresursov.html>

Українські Новини, Деловая столица, Капитал, LB.ua, 22.06.2019

Запуск рынку електроенергії не призведе до збою в електропостачанні міст – Чех

Запуск ринку електроенергії з 1 липня не призведе до проблем з електропостачанням споживачів, ніяких відключень електроенергії у містах не буде. Про це заявив позаштатний радник міністра енергетики та вугільної промисловості **Сергій Чех**.

"Електроенергія буде подаватися споживачам вчасно і в необхідних обсягах. Передумов для технологічних розладів або обмеження в обсягах подачі електроенергії старт ринку не створює", - заявив Чех.

Радник міністра також підкреслив, що реформа готувалася не один рік і енергетики передбачили можливі сценарії, дефіциту в енергосистемі не буде.

"Не буде проявів нестачі електроенергії, яка призведе або до технологічних розладів, або до планових відключень споживачів", - запевнив Чех.

<https://ukranews.com/ua/news/638066-zapusk-rynku-elektroenergiyi-ne-pryzvede-do-zboyu-v-elektropostachanni-mist-cheh>

Украинские Новости, УНИАН, УНН, 24.06.2019

Регуляторная база для запуска нового рынка электроэнергии 1 июля готова на 100% - НКРЭКУ приняла необходимые постановления

На заседании Национальной комиссии, осуществляющей государственное регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ), приняты последние решения, необходимые для запуска нового рынка электроэнергии. Речь идет о принятии изменений к Постановлениям №307 и 308, касающиеся Правил рынка и Правил рынка "на сутки вперед" и внутрисуточного.

В частности, Регулятор установил ценовые ограничения для производителей электрической энергии, работающих в новом рынке. Таким образом, будет контролироваться рост цен на электроэнергию для небытовых потребителей.

Кроме того, установлены новые требования по рейтингу банков, что позволило увеличить их перечень для предоставления финансовых гарантий участникам рынков с 2 до 41.

"Принятие регуляторных актов позволяет обеспечить выполнение требований Закона Украины "О рынке электрической энергии" и определить: уточненный порядок участия в балансирующих группах; уточненный порядок определения финансовых гарантий; уточненный порядок предоставления вспомогательных услуг; уточнение порядка предоставления диспетчерских команд и их выполнение; новый порядок мониторинга предоставления вспомогательных услуг, определенный на основе предложений оператора системы передачи; переходные положения, в частности определяют положение относительно ограничений цен на балансирующем рынке и рынке вспомогательных услуг", - указано в обосновании.

<https://ukranews.com/news/638429-regulyatornaya-baza-dlya-zapuska-novogo-rynka-elektroenergii-1-iyulya-gotova-na-100-nkreku-prinyala>

БизнесЦензор, Mind, Укррудпром, 24.06.2019, «Нацкомиссия изменила формулу предельных цен на электроэнергию с 1 июля»

<https://biz.censor.net.ua/news/3133886/natskomissiya-izmenila-formulu-predelnyh-tsen-na-elektroenergiyu-s-1-iyulya>

БизнесЦензор, Энергореформа, 25.06.2019

Ощадбанк начал открывать счета, необходимые для работы в новой модели оптового рынка э/э

Ощадбанк (Киев) начал открывать счета, необходимые для работы в новой модели оптового рынка э/э, запускаемой с 1 июля.

Как сообщается на сайте банка, в частности, **открывается счет условного хранения (ЭСКРОУ, 2602), на котором будут находиться финансовые гарантии, необходимые для участия в торгах на рынке "на сутки вперед" (РСВ) и внутрисуточном рынке (ВСР).**

Все участники рынка э/э также обязаны **открыть в банке текущие счета (2600), текущий счет со спецрежимом использования (2603), а также счета для внесения банковской гарантии (все, кроме НЭК "Укрэнерго")**. На нем будут размещаться средства для участия в балансирующем рынке э/э и выполнения обязательств по договорам об урегулировании небалансов э/э, которые "Укрэнерго" начало заключать с субъектами энергорынка на минувшей неделе.

На 1 июля 2019 года в Украине намечен запуск новой модели рынка э/э. Ощадбанк основан в 1991 году. Его единственным собственником является государство.

Согласно данным Нацбанка Украины, **на 1 апреля 2019 года по размеру общих активов Ощадбанк занимал второе место (279,640 млрд грн) среди 77 действовавших в стране банков.**

На сегодня Ощадбанк является единственным уполномоченным банком на рынке э/э, он обслуживает счета со спецрежимом использования.

https://biz.censor.net.ua/news/3134049/oschadbank_nachal_otkryvat_scheta_dlya_raboty_v_novo_yi_modeli_optovogo_rynka_elektroenergii

ExPro, 25.06.2019

«Оператор ринку» опублікував price caps для ринку «на добу наперед»

ДП «Оператор ринку», яке виконує функції майданчика для проведення торгів на двох сегментах ринку – ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, відповідно до постанов НКРЕКП розраховував та опублікував граничні (максимально допустимі) ціни для цих сегментів.

Відповідно до повідомлення компанії, граничні ціни будуть наступними:

- ♦ **для періоду доби з мінімальним навантаженням (в період 00:00-08:00 та 23:00-24:00) - 959,12 грн/МВт-год;**
- ♦ **для годин із максимальним споживанням (з 08:00 до 23:00) - 2048,23 грн/МВт-год.**

Перші торги на ринку «на добу наперед» мають відбутися у переддень до запуску ринку – 30 червня. За їх результатами, гравці ринку отримують цінові орієнтири, які дозволять сформуванню вартість пропозиції для кінцевого споживача.

24 червня НКРЕКП внесла зміни до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, в яких регулятор передбачив методіку розрахунку граничних цін на згаданих сегментах ринку та зобов'язав «Оператора ринку» розрахувати та опублікувати їх до 26 червня. **Граничні ціни будуть діяти протягом 9 перших місяців функціонування ринку.**

<https://expro.com.ua/novini/operator-rinku-opublukuvav-price-caps-dlya-rinku-na-dobu-napered>

ЛВ.ua, Компрогат України, Україна сьогодні, 25.06.2019

Владимир Погойда: «Будет легкий хаос. Но рынок электроэнергии нужно запускать и сообща исправлять ошибки»

Из интервью Владимира Погойды - главы украинского офиса чешской IT компании Unicorn Systems

Программное обеспечение – это модули, которые настраиваются под конкретный рынок – под законодательную базу, под правила рынка. И как раз эти конкретные настройки прописаны не до конца, только в общих чертах. Ведь для того, чтобы правильно прописать все эти механизмы, требуется длительная работа и дискуссия всех участников рынка. Такой дискуссии не было, это мы точно знаем. Поэтому, даже если эти механизмы каким-то образом реализовались, у участников рынка не было возможности их протестировать.

...О тестировании системы говорит только ДТЭК. Все остальные, даже «Энергоатом», если посмотреть им в глаза, то они не подтвердят, что принимают участие в тестировании.

Остальные игроки не могут участвовать в этом, потому что в системе много недостатков и фактически нужно принимать участие не в тестировании (потому что там тестировать особо нечего), а в разработке и доработке. Последствия – это легкий хаос. После запуска полного хаоса не будет, потому что все-таки введены защитные механизмы. Но долгое время будет неразбериха.

Например, графики по двусторонним договорам. Насколько мы знаем, файлы с графиками будут подаваться в систему вручную, в то время как в большинстве европейских стран процесс автоматизирован, и графики отправляются в систему по управлению рынком напрямую из ETRM-систем участников.

Мы реализовали единственный проект из всех, которые должны реализоваться для либерализации рынка, который на самом деле работает. Это электронная платформа для проведения аукционов по торговле пропускной способностью на границах Украины. Это фактически единственный проект, который запустился. Следующим, скорее всего, станет рынок на сутки вперед у «Энергорынка».

В Украине мы были активным участником в координационном центре. Это была очень правильная инициатива, но которая просто промчалась мимо процесса, как скорый поезд. Координационный центр был создан именно для того, чтобы разобраться в ситуации: что нужно сделать, есть ли шансы это сделать, в правильную ли сторону движется Украина, можно ли это движение как-то подкорректировать. Это касалось законодательства, внедрения информационных систем, обучения участников рынка.

Для того, чтобы в 2020-ом году синхронизация произошла, уже сейчас должны вестись очень активные действия со стороны «Укрэнерго» по интеграции систем. А они не ведутся.

При этом что-то новое создавать не нужно. Надо состыковать ту систему, которая есть в Украине с подобными системами в Европе. Пока что это не делается, и это надо будет сделать. И мы готовы. К своим системам мы всегда готовы доделать коннекторы, но пока что со стороны заказчика мы не видим инициативы, что они хотели бы это доделать. Наверное, они считают, что время еще есть.

Что означает «перенос запуска»? Только смещение акцентов. Три месяца (самый популярный срок переноса) – это недолго. Смещение на 3 месяца означает, что этот период совпадает с запуском отопительного сезона. А это значит, что запуск 100% перенесут еще раз. Нельзя же запускать рынок, когда начался отопительный сезон! А потом выборы! А потом еще что-то поменяется.

Мы считаем, что в данный момент не имеет смысла вообще переносить. За три месяца никто ничего хорошего не сделает. Даже за год ничего хорошего не сделается. Даже, если сейчас все перенести на 2 года (а мы считаем, что по-хорошему, чтобы переделать те вещи, которые сделаны плохо, нужно переносить на 2 года), то какова вероятность того, что эти вещи сделаются? Скорее всего не сделаются. Было 5 лет. Если за 5 лет не сделали, то уже вряд ли сделают.

С полным текстом интервью В.Погойды о перспективах и рисках открытия рынка электроэнергии Украины, опираясь на опыт компаний в запуске энергетических рынков в Европе

https://lb.ua/economics/2019/06/25/430420_vladimir_pogoyda_budet_legkiy.html

ExPro, 26.06.2019

Міненерговугілля затвердило склад аукціонного комітету для продажу е/е на ринку двосторонніх договорів

Міністерство енергетики та вугільної промисловості утворило та затвердило склад аукціонного комітету, який буде організовувати та визначати ряд важливих особливостей аукціонів, на яких буде продаватися електроенергія держаної генерації (ДП «НАЕК «Енергоатом», ПрАТ «Укргідроенерго» та ПАТ «Центренерго») на ринку двосторонніх договорів.

Про це йдеться в опублікованому наказі Міненерговугілля № 272 від 21.06.2019р.

До складу аукціонного комітету увійшли наступні особи:

- міністр **Ігор Насалик** (голова комітету),
- генеральний директор Директорату енергетичних ринків міністерства **Ольга Буславець**,
- заступник директора Департаменту із регулювання відносин у сфері енергетики НКРЕКП **Андрій Огньов**,
- начальник Управління енергоринку НКРЕКП **Юрій Власенко**,
- державний секретар Мінекономрозвитку **Олексій Перевезенцев**,
- заступник директора юридичного департаменту, начальник Управління правового забезпечення економічної політики Мінекономрозвитку **Федір Тринус**,
- директор Департаменту досліджень і розслідувань ринків ПЕК та ЖКГ Антимонопольного комітету **Тетяна Кулішова**,
- член дирекції «Центренерго» **Ярослава Помилуйко**,
- заступник директора Департаменту з комерції «Укргідроенерго» **Олексій Нікітін**,
- гендиректор ВП «Енергоатом-Треїдинг» **Сергій Бедін**.

Представники генерації отримали право дорадчого голосу. Відповідно до наказу, аукціонний комітет погоджує регламент аукціону, визначає форму та технологію проведення аукціону, встановлює вимоги до порядку проведення аукціону, затверджує примірну форму двостороннього договору. Рішення комітету приймаються простою більшістю голосів.

<https://expro.com.ua/novini/mnenergovugillya-zatverdilo-sklad-aukconno-go-komtetu-dlya-prodaju-ee-na-rinku-dvostoronnh-dogovory>

ExPro, Енергореформа, УНІАН. 01.07.2019

В Україні почала роботу нова модель ринку електроенергії

З 1 липня, згідно норм закону «Про ринок електроенергії», почала роботу нова лібералізована модель ринку електроенергії, в рамках якої вже відбулися перші торги на ринку двосторонніх договорів, ринку «на добу наперед» та балансуєчому ринку.

Ринок двосторонніх договорів

27 червня на майданчику «Української енергетичної біржі» відбулися перші в історії України біржові торги електроенергією, під час яких був реалізований обсяг для покриття потреб населення та мережевих втрат (в рамках механізму покладання спецобов'язків). В результаті аукціону за двосторонніми договорами з поставкою на липень було продано 138 ГВт-год пікової електроенергії «Укргідроенерго» (по 67,38 коп/кВт-год) та 4144,8 ГВт-год «Енергоатома» (по 56,67 коп/кВт-год). Цей аукціон дав старт роботи нового ринку та забезпечив цінову стабільність, гарантовану законом, для побутових споживачів.

«Це дійсно знакова подія для електроенергетичного ринку. Сьогодні, за 4 дні до першого липня, фактично стартував запуск ринку, оскільки сегмент двосторонніх договорів відкривається першим, перед ринком «на добу наперед», внутрішньодобовим та балансуєчим ринком. Аукціони пройшли у формі спеціалізованої сесії і я можу оцінити їх проведення як успішне та констатувати факт запуску нової моделі ринку», - прокоментував результати аукціону **голова Біржового комітету УЕБ Олексій Дубовський**.

Також 27 червня був оголошений перший аукціон з продажу електроенергії за двосторонніми договорами у вільному сегменті ринку. На майданчику «Української енергетичної біржі» свої пропозиції представила теплова генерація – Калуська ТЕЦ (ціна на реак та off-peak – 2,35 грн/кВт-год), ПАТ «Центренерго» (2,355 грн/кВт-год за реак та 1,103 грн/кВт-год за off-peak) та Кременчуцька ТЕЦ (2,402 грн/кВт-год за реак та 2,402 грн/кВт-год за off-peak). Торги мають відбутися 2 липня.

Ринок «на добу наперед»

30 червня, в переддень запуску, на базі платформи XMtrade/PXS державного підприємства «Оператор ринку» успішно пройшли торги на ринку «на добу наперед». В цих торгах прийняли участь 192 компанії, за результатами торгів було реалізовано 150,9 ГВт-год в торговій зоні «ОЕС України» та 9,4 ГВт-год в межах «Острову Бурштинської ТЕС». Середньозважена ціна купівлі-продажу на перший день роботи ринку - 1 липня склала 1,594 грн/кВт-год в ОЕС України та 1,776 грн/кВт-год в межах «Острову Бурштинської ТЕС».

«Ринок електричної енергії запустився! Сьогодні відбулися перші торги на ринку «на добу наперед». Вітаю команду ДП «Оператор ринку», НЕК «Укренерго», «Ощадбанку» та Ігоря Насалика (міністра енергетики та вугільної промисловості – ред.) із вдалим впровадженням важливої для України реформи», - прокоментував успішне завершення торгової сесії віце-прем'єр-міністр України, який відповідає за паливно-енергетичний комплекс, Володимир Кістіон.

Запуск ринку також прокоментував профільний міністр Ігор Насалик, за словами якого, до початку роботи нового ринку було підготовлено близько 100 підзаконних актів, третина з яких була розроблена фахівцями Міненерговугілля.

Внутрішньодобовий ринок

Разом з тим, 30 червня виникли проблеми з роботою платформи для проведенням торгових операцій на внутрішньодобовому ринку. Проте, станом на

ранок 1 липня, дієздатність програмного комплексу XMtrade/PXS буда вже відновлена. Поки результати торгів на 1 липня залишаються неопублікованими.

Балансуючий ринок

Також успішно пройшов запуск балансуючого ринку, про що повідомив оператор цього сегменту ринку – «Укренерго».

«Історичний момент. 1 липня наступило, новий ринок стартував. Світло все ж таки не згасло. Успішно пройшов запуск балансуючого ринку», - написала в соцмережі Facebook начальник Департаменту з комунікацій та міжнародного співробітництва **Марія Цатурян**.

Перші результати роботи сегментів ринку викликали як схвальні відгуки так і критику, в тому числі від представника президента в Кабінеті міністрів **Андрія Геруса**. Останній, на своїй сторінці в соцмережі Facebook, піддав критиці стартові ціни на аукціонах теплової генерації, на його думку, такі цінові показники – це «абсолютно неадекватний результат реформи». Також Герус звернув увагу на проблеми з запуском торгів на внутрішньодобовому ринку та нагадав про законопроекти президента, якими пропонувалося відтермінування ринку.

У відповідь на зауваження Геруса, директор з комунікацій «ДТЕК Енерго» **Ірина Мілютіна** зазначила, що для сегментів ринку («на добу наперед» та внутрішньодобового ринку) з боку НКРЕКП встановлені цінові обмеження, а збій в роботі програмного комплексу для запуску ВДР вона охарактеризувала лише як «тимчасову затримку». «Колапс не настав. Світло є. Все працює. Ціни для населення залишилися без змін. Ціни на електроенергію вугільних станцій істотно впали. Наявна відкрита і ринкова конкуренція. Реформа ринку зробила свій перший крок», - написала Мілютіна в соцмережі Facebook.

<https://expro.com.ua/novini/v-ukran-pochala-robotu-nova-model-rinku-elektroenerg>

♦ ПОЛІТАНАТОМІЯ ГАЗОТРАНСПОРТНИХ ПРОБЛЕМ КРАЇН ЄВРОПИ

Экономическая правда, 24.06.2019

В "Нафтогазе" заявляют, что больше не сможет помогать "Укртрансгазу" держаться на плаву

"Уже полгода мы говорим о том, что "Укртрансгаз" может стать банкротом из-за искусственно заниженных тарифов и несанкционированный отбор газа. К сожалению, ответственные органы выбрали стратегию игнорирования плохих новостей, и ситуация стала критической", - отметил председатель правления "Нафтогаза" **Андрей Коболев**. Он напомнил, что "Нафтогаз" является крупнейшим кредитором УТГ, и поддерживал "Укртрансгаз", "сколько это было возможно".

Он добавил, что команды "Нафтогаза" и "Укртрансгаза" неоднократно предупреждали о разрушительном влиянии на финансовую стабильность оператора украинской ГТС нескольких решений регулятора рынка НКРЭКУ. При этом Коболев добавил, что "Нафтогаз" приветствует желание установить ответственных "за этот недопустимый результат".

Напомним:

В ноябре 2018 "Укртрансгаз" предоставил обоснованные возражения предложенным НКРЭКУ "временных" тарифов на транспортировку газа, которые уменьшали доходную часть оператора ГТС на 20 млрд грн (на 40%). Однако регулятор не учел аргументы "Укртрансгаза" и принял заниженные тарифы.

Сейчас "Нафтогаз" и "Укртрансгаз" совместно с СНБО работают над срочными мерами по обеспечению стабильности работы украинской ГТС.

Напомним, что 23 июня "Укртрансгаз" заявил о нехватке средств для выполнения условий кредитов ЕБРР и ЕИБ.

Ранее также сообщалось, что двух директоров предприятий подозревают в присвоении 14 млн долларов "Укртрансгаза".

<https://www.epravda.com.ua/rus/news/2019/06/24/649015/>

Додаткова інформація на цю тему - FACEBOOK, Віктор Сулов, 24.06.2019

Вот ситуация, которая может иметь крайне негативные экономические и политические последствия для Украины.

"Укртрансгаз" уже вторую неделю публично, на своем сайте и в СМИ, твердит об отсутствии средств для закупки технологического газа и срыве тендеров по закупке этого газа. **Под угрозой работа всей украинской газотранспортной системы, в том числе и транзит газа в страны ЕС.**

Оператор ГТС предупреждает о чрезвычайной ситуации государственного уровня. И его никто не слышит. Кроме, вероятно, посольств и разведок стран ЕС, которые, без сомнения, уже предупредили свои правительства о том, что Украина является ненадежным транзитером, снабжение Евросоюза газом под угрозой срыва, что Европе надо ускорять строительство обходных газопроводов - Северного потока-2 и Южного потока.

В Кремле снова аплодируют действиям украинской власти.

Ну ладно, Зеленский - некомпетентен, с него спроса нет. Но пока еще действующее правительство? Неужели оно хочет подорвать вновь избранного президента вместе с Украиной?

А СНБО и СБУ разве непонятно, что такая информация не может быть публичной?

В общем, позиции Украины на международных переговорах по транзиту газа теперь сильно ослаблены. И потери неизбежны.

Інформація на цю тему - Укртрансгаз, 21.06.2019, «**Укртрансгаз інформує про відсутність паливного газу в червні-серпні через тендери, які не відбулися**».

<http://utg.ua/utg/media/news/2019/06/ukrtransgaz-informue-pro-vidsutnist-palyvnogo-gazu-v-chervni-serpni-cherez-tendery-yaki-ne-vidbulysya.html>

Українські Новини, 26.06.2019

Зеленський пропонує Гройсману звільнити члена наглядової ради "Нафтогазу" Демчишина

Президент України **Володимир Зеленський** пропонує прем'єр-міністру **Володимиру Гройсману** звільнити члена наглядової ради Національної акціонерної компанії "Нафтогаз України" **Володимира Демчишина**. В.Зеленський направив Гройсману лист із пропозицією забезпечити звільнення Демчишина для початку "оновлення" НАК.

Також Президент зазначив, що існує певна неврегульованість процедури перепризначення членів наглядової ради "Нафтогазу". У квітні 2016 року Комітет з призначень керівників стратегічних підприємств при Міністерстві економічного розвитку і торгівлі погодив призначення на посаду члена наглядової ради національної акціонерної компанії "Нафтогаз України" колишнього міністра енергетики та вугільної промисловості Володимира Демчишина.

У травні 2019 Кабінет Міністрів призначив членами наглядової ради Національної акціонерної компанії "Нафтогаз України" **Людю Ван дер Хейдена** і **Костянтина Марьєвича**.

<https://ukranews.com/ua/news/638796-chlen-naglyadovoyi-rady-naftogazu-demchyshyn-mozhe-buty-zvilnenyj-za-propozytsiyeyu-zelenskogo>

Энергореформа, 18.06.2019

Карел Хирман: с 1 июля Украина введет на рынок э/э, а новый механизм распределения денежных средств

Из интервью Карела Хирмана, эксперта по энергетике Стратегической группы советников по поддержке реформ при Кабинете министров Украины.

В нынешнем году топливно-энергетический комплекс Украины ждут два крупных потрясения – либерализация оптового рынка э/э и подготовка к подписанию нового контракта на транзит российского газа при вялотекущем процессе анбандлинга "Нафтогаза".

Дешевый газ собственной добычи в Украине – это миф. На старых месторождениях себестоимость возможно и невысока, но они исчерпываются. А для разработки новых, при существующей в Украине сложной геологии, требуются огромные средства.

...А импортная цена газа изменчива. В ЕС сейчас дешевый газ не благодаря каким-то скидкам, а благодаря конкуренции.

Газовый рынок Украины после 2014 года открылся, начался импорт из Европы, и это спасло ситуацию.

То, что сейчас покупают украинские импортеры, физически поступает из Европы. Прежде всего со Словакии, но также и из Венгрии и Польши. Тот, кто говорит, что газ берется на территории Украины из российского транзита – говорит неправду. Такого быть не может, поскольку "Газпром" контролирует каждый кубометр до пункта Велке-Капушаны со словацкой стороны границы с Украиной. Только когда он становится собственностью европейских трейдеров, часть его они продают Украине, и он физически сюда возвращается. Эти данные каждый день показаны на веб-страницах операторов, они находятся в свободном доступе.

Постановление о выделении ГТС по такой модели анбандлинг было принято еще 1 июля 2016 года, сейчас ничего кардинально нового не вводится. Причем никакого существенного прогресса за 3 года в этой области не произошло. Законодательно модель ISO допускается, но на сегодня ее реализация в ЕС уже невозможна, да она и не является оптимальным решением для Украины, особенно с учетом необходимости заключения нового контракта на транзит российского газа.

Без независимого оператора ГТС будут большие проблемы с продажей газа украинской добычи. Мы сейчас наблюдаем, как смешиваются интересы добычи ("Укргазвидобування") и трейдера ("Нафтогаз"), между которыми находится подконтрольный "Нафтогазу" "Укртрансгаз".

Так или иначе нужен независимый оператор...

Конечно, Украина, не является членом ЕС, но другая модель неэффективна, не будет доверия участников рынка, клиентов.

Опасения "Нафтогаза" по поводу позиции Украины в Стокгольмском арбитраже, конечно, резонны. И заключение нового контракта на транзит тоже несет риски. Но тогда нужно подготовить к 1 января 2020 года полноценную структуру, которая сможет выполнить эту задачу.

К счастью, "Северный поток-2" и "Турецкий поток-2", а также европейская инфраструктура для распределения газа из этих трубопроводов, не будут готовы до конца 2019 года. Украина получает дополнительное время, как минимум 2020 год, на переговоры. Если до конца 2019 года будет завершен анбандлинг, подготовлен новый оператор ГТС, то можно начинать процесс.

Пока рынок нервничает, "Газпром" реализует стратегию закачки газа в европейских хранилища (которые он арендовал), с тем, чтобы использовать его зимой для поставок своим клиентам. Таким образом он готовится к тому, что в начале 2020 года какое-то время может быть и нулевой транзит через Украину.

В этом смысле "Нафтогаз" целиком прав, говоря о необходимости создать запас газа в 20 млрд куб. м. Эта цифра имеет свою логику.

Я считаю, что наиболее вероятный сценарий - решение о продлении текущего контракта на транзит на несколько месяцев до конца отопительного сезона

Я бы советовал говорить об объемах транзита не меньших, чем на "Северный поток-2" - 55-60 млрд куб. м. Если ЕС увеличивает импорт, а Россия увеличивает поставки, то это адекватные требования.

Контракт должен быть долгосрочным, минимум на 10 лет, это стандарт, и стандартные условия прокачки – ship or pay.

Нужно также отказаться от мифической идеи, что европейцы будут сразу покупать газ на российско-украинской границе. Даже на словацко-украинской границе покупает только словацкий трейдер SPP, остальные трейдеры работают

на традиційних хабах – на словацько-австрійській границі в Баумгартене, на чесько-німецькій границі, і потім з цим газом торгують частинно і на Україну. Но трейдери купують газ там, де їх головний ринок сбыта.

Рішення Кабміна от 2016 года – модель ОУ. Другі рішення не відповідають нормативній базі. Задача і відповідальність менеджмента "Нафтогаза" - виконувати поручення акціонера в рамках міжнародних зобов'язань держави Україна .

Сейчас "Нафтогаз", виділив из "Укртрансгаза" ООО "Оператор ГТС України", проводить внутрішню реорганізацію. Оцінити ступінь незалежності цієї структури неможливо, поки не буде сертифікації со сторони українського регулятора і Європейського союзу. Если "Нафтогаз" підготує структуру, котра виділиться из "Укртрансгаза" і перейде в "МГУ", тоді друге діло.

Сьогодні надо використовувати неясну ситуацію з двома обхідними шляхами. Коли вони запусяться, буде вже пізно.

В Україні іноді звучить думка, що довгостроковий контракт не потрібний. Це недалеківидна небезпечна гра, вона закончиться шкодою для країни. ГТС залишиться як додатак, її будуть використовувати ситуативно, бросять якісь-то шматки з барського столу.

І в цьому питанні я не бачу зрозумілої єдиної української позиції. Деякі висловлювання українських представників в Брюсселі здивують. Но ніхто за Україну це питання не вирішить.

Надо розуміти, що ми не ведемо боротьбу тільки з "Північним потоком – 2". Уже сьогодні потрібно переконати росіян і європейців (раніше всіх німців), що "Північний потік-3" не потрібний, щоб українську ГТС не скидали со рахунків остаточно, щоб діло не дійшло до прийняття рішення по проекту. Сейчас всё будет зависеть от нового правительства, оно сразу должно заняться этим вопросом.

<http://reform.energy/analitics/karel-khirman-s-1-iyulya-ukraina-vvedet-ne-rynok-ee-a-novyy-mekhanizm-raspredeleniya-denezhnykh-sredstv-intervyu-11705>

«Вечірні Вісті», 21.06.2019

Юлія Тимошенко вимагає від ДБР зупинити незаконне привласнення української ГТС (відео)

Команда «Батьківщини» подала до Державного бюро розслідувань заяву про скоєння Гройсманом, Коболевим та Порошенком злочину щодо доведення ГТС України до штучного банкрутства. А також звернулась до президента скликати засідання РНБО та накладити вето на дві постанови уряду, які позбавляють нашу державу найціннішої власності.

Про це **Юлія Тимошенко** заявила сьогодні під час прес-конференції в ІА «Інтерфакс».

Як пояснила лідер «Батьківщини», зараз розгортається завершальний етап позбавлення України нашої стратегічної державної власності - ГТС, яка приносить нам до 3 млрд дол. щорічно і побудова якої з нуля обійдеться у 300 млрд євро.

«Нашу ГТС абсолютно безкоштовно передають невідомо кому. Це, по суті, приватизація, тільки без грошей. Хтось розпоряджатиметься ресурсами, які вона приносить, управлятиме нею, хтось ухвалюватиме рішення про те, як виглядатиме енергетична незалежність України», - наголосила вона.

Як зауважила Голова партії, якщо ми втратимо ГТС, кожна родина в країні стане біднішою на 18 тис. євро (якщо вартість ГТС розподілити на кількість родин).

Юлія Тимошенко нагадала, що в 2007 році було ухвалено закон за її авторства, який захищав ГТС. У документі йшлося про заборону реорганізації, поділу, відділення, злиття, приватизація, застави - все було заборонено: **«Тому що ми добре знали, що багато охочих цей ласий шматок хоче прибрати до рук».**

Проте це діяло до 2014 року, коли **П.Порошенко** підписав закон, який скасував всі заборони.

«Вони зробили це для того, щоб на корупційній основі забрати у держави найцінніше майно», пояснила Голова «Батьківщини».

Потім до цього приєднався **Володимир Гройсман**, підписавши дві постанови - 496 та 484, де передбачено, що новоствореному ПАТ «Магістральні газопроводи України» повністю передається ГТС, сховища, все майно, далі розповідає лідер «Батьківщини». У пунктах постанови, зазначає Юлія Тимошенко, дивно написано, що «цей ПАТ виводиться з системи управління держави і передається в управління невідомо яким міжнародним компаніям, і держава не матиме права на це впливати».

Для того, щоб прикрити цю авантюру Гройсман і Порошенко з 2016 р. доводять ГТС до банкрутства.

«Вони робили це стратегічно, щоб потім пояснити українцям, що це нікому не потрібний металобрухт. І компанія «Нафтогаз» створювала штучну заборгованість перед ГТС, не платила за послуги, і показувала збитки ГТС: у 2016р. - 6 млрд грн, 2017р. - 25 млрд і в 2018р. - 32, 5 млрд грн», - сказала політик.

Юлія Тимошенко переконана, залишити ГТС у власності держави та реально захистити наші національні інтереси та безпеку країни можна лише комплексно. Тобто, президент має накладати вето на постанови Гройсмана (496 та 484), новий парламент - ухвалити ініційований Юлією Тимошенко закон про захист ГТС (№8107), а ДБР - розпочати кримінальну справу проти Коболева, Гройсмана, а також Порошенка, який очолював цей процес.

<https://gazetavv.com/news/policy/1561112688-yuliya-timoshenko-vimagae-vid-dbr-zupiniti-nezakonne-privlasnennya.html>

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 25.06.2019

Визначено енергетичні пріоритети

Енергетична незалежність нашої країни слугує складовою енергетичної безпеки Європи і запорукою ефективної співпраці з іншими стратегічними партнерами держави. Таке переконання висловив Прем'єр-міністр **Володимир Гройсман** під час зустрічі зі старшим заступником помічника держсекретаря США з питань енергетичних ресурсів **Кентом Логсдоном**. Він очолив делегацію американських фахівців, які оглянули газonosні регіони України, зокрема Полтавську область, щодо реалізації та розвитку міжнародних проєктів на цих територіях. Як зазначив Кент Логсдон, він дуже задоволений візитом і розраховує на подальший діалог на високому представницькому рівні.

«Енергетика — велика частина наших відносин. Вашингтон дуже серйозно ставиться до енергетичної складової співпраці з Україною. Уряд США зацікавлений у реалізації спільних проєктів», — сказав поважний гість. Співрозмовники погодилися, що серед тем, за якими Україна й США мають спільну позицію, слід виокремити такі: посилення ролі України як транзитера газу до

європейських споживачів і максимальне завантаження української ГТС; протидію будівництву газопроводу «Північний потік-2», який є суто політичним проєктом і черговою гібридною зброєю проти ЄС; посилення власної спроможності України як газоносної держави. «Саме тому для нас надзвичайно важливо забезпечувати подальшу взаємовигідну співпрацю», — цитує департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату КМУ слова Володимира Гройсмана.

<https://ukurier.gov.ua/uk/news/viznachenno-energetichni-prioriteti/>

«ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ.Україна», 26.06.2019

Транзит "нульового" перелому

Ігор Маскалевич

У країні передвиборна лихоманка. Тим часом у Балтійському морі прокладено майже півтори тисячі кілометрів труб "Північного потоку-2".

Єврокомісар Шефчович з'їздив до Москви поговорити про транзит, але повернувся, піймавши облизня.

На вулиці спека. Триває останнє транзитне літо української газотранспортної системи (ГТС). В Україні було приблизно чотири роки на підготовку до того, що відбувається. Здебільшого їх згаяли, але нічого нового в цьому немає. Гучні заяви на старті майже нічого спільного не мають із результатом на виході. У випадку з транзитом (транспортуванням) газу та ГТС ціна питання надто висока.

Якщо завтра війна

Можна, звичайно, згадати, що в "Газпрому" теж не все виходить. Данія відверто затримує проходження "Північного потоку-2" (NS-2) через свій сектор Балтики. Нині росіян змусили узгоджувати вже третій варіант прокладання підводного газопроводу. Отже, майбутньої зими "труба", що обходить Україну, не запрацює.

У Копенгагена свої резони, у тому числі торг із Москвою за Арктику, і завдяки цьому конфлікту датчани врегулювали проблему щодо шельфу із Польщею. Але все одно їм щира подяка. Кожний місяць стримування NS-2 узимку — це більш як дві сотні мільйонів доларів транзитних надходжень до України.

Однак рано чи пізно обхідний газопровід добудують, — це вже питання принципу як Москви, так і Берліна. Жити доведеться по-новому. Після початку роботи обхідних "потоків" "Нафтогаз України" втратить мінімум мільярд доларів чистого прибутку на рік.

Кремль відверто тягне час, заодно неприкрито готуючись до нової (газової) війни. Якщо станеться, буде четвертою за ліком (після 2004-го, 2006-го та 2009 р., тоді Київ поклали на лопатки). Торішня "прикрути" — не береться до уваги.

"Нафтогаз" казав про необхідність створити страховий резерв газу на надзвичайний випадок. Хотіли закачати до початку сезону 20 млрд кубометрів у підземні сховища газу (ПСГ). Це дало б змогу до закінчення "транзитного" контракту (1 січня 2020 р.) мати про запас 16 млрд кубометрів. Мета — підстрахувати "ймовірність припинення транзиту газу ВАТ "Газпром" з початку 2020 р.". Так званий нульовий транзит.

За розрахунками "Укртрансгазу", додаткові ресурси в ПСГ дозволили б упевнено забезпечити проходження опалювального сезону в січні-лютому 2020-го. При теплій зимі залишилося б і на березень. Обсяг додаткового газу для цього оцінювався в 3,75 млрд кубометрів. НАК розраховує, що ще до мільярда кубометрів запасів газу в ПСГ забезпечать приватні трейдери.

У принципі ідея створення резерву газу не нова й навіть реалізована в більшості країн Євросоюзу. Наприклад, в Угорщині є недоторканий запас у 1,2 млрд кубометрів. В Італії, куди транспортується російський газ південною гілкою нашої ГТС, теж створено спеціальний резерв. У нас питання створення резерву газу, крім млявої балаканини, нічим конкретним не закінчується. І не дуже схоже, що й нині вийдемо на конкретний результат.

Була й ідея, що ЄС створить додатковий запас газу в українських підземних сховищах (3 млрд кубометрів) "з метою забезпечення безпеки поставок газу в східноєвропейські країни". Але вона так і залишилася ідеєю. Європейці воліють зберігати газ у себе, — так безпечніше.

Між іншим, щоб накопичити відповідні запаси, потрібно закачувати приблизно мільярд кубометрів газу на місяць. Це з урахуванням газу власного видобутку й перехідних запасів у ПСГ. "Нафтогаз" сподівався випустити єврооблігації на півмільярда доларів. Схоже, не встигне, а час іде. Газ поки що дешевий, але восени подорожчає.

Поки в Києві розводять тяганину, у Москві готуються до різних варіантів, у тому числі й до припинення транзиту через ГТС України. Гендиректор "Газпром Експорту" **Олена Бурмистрова** вже публічно розписала сценарій нової "транзитної війни". Вона повідомила: "...активно працюємо по закачуванню нашого газу до європейських підземних газосховищ. Обсяги вже перевищують аналог минулого року у два з половиною рази. І продовжуємо качати".

До початку зими в "Газпромі" прагнуть накопичити в ПСГ Європи 11,4 млрд кубометрів, що вдвічі більше, ніж торік. За розрахунками, цього вистачить, щоб узимку 2020 р. "Газпром" зміг постачати споживачів у Європі без використання українського маршруту транспортування російського газу в ЄС. Тоді ж очікують і пуск першої нитки "Турецького потоку" (удар по нашій південній гілці ГТС).

Це переведення стрілок на Європу — "дотисніть Київ!". І, слід розуміти, що охочі це зробити там знайдуться.

З можливого зриву транзиту автоматично впливає й "припинення імпорту газу з Європи в січні-лютому 2020 р.". Словом, припиняється діюча схема реекспорту російського газу. За фактом, лівова частка обсягу імпорту — це раніше куплений "газпромівський" газ.

Виникнуть і чисто технічні проблеми. У транзитних трубах упаде тиск (зараз його забезпечує російський газ). Це створить проблеми й при імпорті з Європи.

На сьогодні гарантовані потужності для імпорту є тільки зі Словаччини (27 млн кубометрів на день). Це приблизно удвічі менше, ніж потрібно. Пікове споживання газу в країні може доходити до 200 млн кубометрів на добу. Власний видобуток на рівні 55 млн кубометрів на добу. Отже, ПСГ та імпорт мають забезпечити добову поставку в систему до 140 млн кубометрів. У березні, коли рівень наповнення ПСГ уже низький, можливо піднімати до 90–100 млн кубометрів на добу. На виході існує потреба в гарантованій можливості імпортувати близько 50 млн кубометрів на добу. Повторю, нині маємо половину цього обсягу.

Чисто фізично й технологічно розвернути ГТС для роботи в реверсному режимі, при якому газ буде транспортуватися не зі сходу на захід, а у зворотному напрямку, — непросто. В історії газотранспортної системи України один раз це зробили — у січні 2009-го. Той досвід прорахований і відмодельований. В "Укртрансгазі" переконують, що повністю готові розпочати працювати в такому режимі. Побачимо.

Ідею створення страхового запасу підприємствами (10% місячного споживання) давно та успішно затоптали. До неї повернуться, але... тільки після холодної та довгої зими. А поки що либонь пронесе. Либонь.

Друзі за перепискою

Тим часом різке скорочення транзиту — це назавжди. Це просто новий фактор, і з ним доведеться жити. Навіть якщо проскочимо майбутню зиму, він виникне наступної й далі. І везіння з кількома теплими зимами поспіль рано чи пізно закінчується.

У нас наглухо закриті проекти з диверсифікації поставок газу. Звіти взаємодії з сусідами вкрай далекі від оптимізму. Відбувся навіть невеликий обмін дошкульними словами з Варшавою. У польській столиці заявили: "Ми готові, якщо буде потреба, запустити газопровід, який з'єднає польську систему з українською в Германовіце. Його пропускна спроможність становить 2 млрд кубометрів на рік. Це небагато, але коли українцям потрібна термінова допомога, ми готові її надати та... Польща чекає рішення від української сторони".

Неофіційна версія НАКу: "Ми вдячні Польщі за готовність поглиблювати співробітництво в газовій сфері. Між Україною та Польщею є два газові переходи — через "Дроздовіце" та "Германовіце".

Перший використовується для транспортування газу до Польщі, а другий — з Польщі до України й має негарантовану потужність прокачування (улітку — 4,3 млн кубометрів на добу, узимку — до 6,4 млн). Тривають переговори про те, щоб, по-перше, потужності для імпорту стали гарантованими. По-друге, домовляємося про повне розблокування переходу "Дроздовіце". Нині він заблокований "Газпромом", який не дозволяє використовувати його іншим постачальникам.

Для цього необхідно підписати пряму угоду між українським і польським операторами ГТС і впровадити європейські правила співробітництва. Це в разі збільшить можливості для імпорту газу до України".

В останньому пункті полякам ненав'язливо нагадали, що саме вони побоюються посваритися з "Газпромом" і тягнуть час.

Заодно НАК тактовно нагадала: "Ще існують вузькі місця в ГТС Польщі, які обмежують поставки в українському напрямку... Українська ГТС технічно спроможна одержувати з Польщі через існуючі два інтерконектори до 20 млн кубометрів на добу (5,5 млрд кубометрів на рік. — І.М.).

Сподіваємося, що розширення потужності газопроводів на території міста Катовіце вдасться прискорити й зробити раніше 2022-го, — тоді ми одержимо прямий доступ до газу і з LNG-терміналу в Свіноуйсьце, і з (майбутнього) газопроводу Baltic ріре.

Важливо, щоб польські колеги (українського) "Укртрансгазу" зробили свою частину домашньої роботи".

І більш жорстко: "Труба має, по-перше, надійно заповнюватися з польської сторони. І, по-друге, потрібно бути впевненим у тому, що можливість поставок газу з Польщі не зникне в найкритичніший момент...".

Проект великого нового інтерконектору Україна—Польща (обіцяний дуже давно) вкрився туманом і розчинився в ньому. Україна не бачить необхідності заковувати понад 200 млн дол., у поляків відсутнє особливе бажання. А зайвих грошей немає в обох.

Можна ручатися, що до 2025-го ніякої нової труби не буде. Тут розібратися б з апгрейдом наявних.

Нюанси по-сусідськи

Узагалі ж найпростішим варіантом для фізичного реверсу було б виділити для нього один із чотирьох газопроводів високого тиску в Словаччині, які проходять від кордону з Україною до австрійського вузла Баумгартен. І використовувати його для транспортування газу вже з Баумгартена до України. Одне це може дати 60 млн кубометрів, тобто вистачить із запасом. Могло б, але є нюанси. Нині 77% потужності всіх чотирьох трубопроводів зарезервовано "Газпромом". Хоча, за даними словацького мережного оператора Eustream, використовується лише 60% їхньої потужності.

З 1 січня 2020 р. рівень бронювання впаде тільки до 74%. Інакше кажучи, одну трубу можна буде звільнити, а у 2021 р., за даними "Укртрансгазу", таке бронювання взагалі знизиться до 66%. Однак чи піде на це Братислава, не факт.

"Газпром" уже запропонував їй великий і смачний шматок у вигляді договору на оплату транзиту газу коротким маршрутом від чеського кордону до австрійського приблизно за ті самі гроші, що весь український транзит. Нічого особистого — просто бізнес.

З Будапештом ситуація трохи краща. За ідеєю, Україна разом із оператором ГТС Угорщини, компанією FGSZ, здійснює проект "Забезпечення гарантованої потужності в напрямку України". Однак терміни його реалізації "невизначені у зв'язку з відсутністю активних дій з боку FGSZ Ltd з реалізації проекту та залучення для нього необхідних інвестицій. При цьому українську частину проекту було реалізовано ще на початку 2016 р."

В угорців, утім, теж були аргументи: наявні потужності достатні й до кінця не використовуються. Нещодавно було ще заявлено, що Україна збільшила пропускну спроможність газового переходу з газотранспортної системи Угорщини до України. Але проблема в слові "гарантовані".

Крім того, росіяни пообіцяли Будапешту, що вони в 2020 р. одержуватимуть російський газ навіть у разі припинення українського транзиту. І угорський уряд, на відміну від нашого, цілком готується до цього сценарію.

Молдова поки що повністю сидить на транзиті через Україну, але з Румунії до неї тягнуть газопровід Кишинів—Унгени. 2018-го його викупив румунський Transgaz, пообіцявши побудувати (за кредити Євросоюзу) до цього грудня. Не побудує. У найкращому разі — до літа наступного року. Отже, Кишинів з нами в одному човні (як і Тирасполь, до речі).

Ми запропонували Молдові імпортувати газ із країн Євросоюзу українською ГТС (без участі "Газпрому"), до 15 млн кубометрів на день. Якщо чесно, цей пункт дивний. Нам самим вхідних потужностей, у випадку кризи, може не вистачити.

Більш реальною виглядає пропозиція молдовській стороні створити власний страховий запас газу в українських підземних сховищах, щоб забезпечити безперебійні поставки газу молдовським споживачам узимку 2019–2020 рр. Утім, пропозицію було відправлено ще навесні, але відповіді дотепер немає, що не вселяє оптимізму. У Молдові нині саме триває процес поділу ГТС (виокремлюють Придністровську частину). Шанси на появу молдовського газу в наших ПСГ досить скромні.

Румунія зараз жодних активних дій не вживає. Усі плани зі строками "після 2025-го". Можливості зробити швидше є, з бажанням поки що не дуже.

У цілому, як уже писали, кожен сам за себе. У тому числі й відповідати за дії або бездіяльність. Найболючіше за останнє.

https://dt.ua/energy_market/tranzit-nulovogo-perelomu-315723.html

♦ ДОДАТКОВІ ЦІКАВІ НОВИНИ І ЦИФРИ

УНІАН, 17.06.2019

НКРЭКУ вне Конституции: что ждет энергорынок и рядовых украинцев

Конституционный суд признал ряд норм закона о Национальной комиссии, осуществляющей регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг, неконституционными. УНИАН разобрался, какими могут быть последствия этого вердикта для рынка и рядовых украинцев.

Конституционный суд Украины под конец уходящей недели взбудоражил энергорынок и рядовых украинцев. КСУ обнародовал свое решение по представлению 46 народных депутатов, среди которых **Юлия Тимошенко, Валерий Дубель, Сергей Соболев, Александра Кужель, Виктория Войцицкая, Сергей Лещенко, Мустафа Найем**, относительно правомерности создания Национальной комиссии, осуществляющей регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг. КСУ признал неконституционными некоторые нормы закона о НКРЭКУ, но дал время на исправление ситуации.

«Учитывая, что признание неконституционными отдельных положений закона будет иметь правовые последствия в виде существенных пробелов в законодательстве о порядке организации деятельности Комиссии, и это может сделать невозможным ее функционирование и выполнение ею своих функций, КСУ признал необходимым отсрочить до 31 декабря 2019 года утрату силы соответствующих положений закона для приведения действующего законодательства в этой части в соответствие с требованиями Конституции Украины», - говорится в решении КСУ.

Суд констатировал, что «образование постоянно действующего независимого государственного коллегиального органа, который по функциональному назначению, сфере деятельности, полномочиям имеет признаки центрального органа исполнительной власти, но не подчиняется Кабинету министров Украины и не относится к системе органов исполнительной власти, не согласуется с Конституцией Украины».

По выводам КСУ, НКРЭКУ должна была быть создана правительством, а ее организацию и форму деятельности должна была законодательно определить Верховная Рада. Кроме того, суд пришел к выводу, что полномочия главы государства и парламента по формированию конкурсной комиссии по отбору членов НКРЭКУ, как и право президента назначать членов комиссии и досрочно прекращать их полномочия, Конституцией не предусмотрены. То есть, отмеченные полномочия, закрепленные законом, не соответствуют Основному закону.

Действительно, создание НКРЭКУ не безукоризненно с точки зрения законодательства, да и работа регулятора вызывала и вызывает много нареканий. Но почему именно сейчас была поднята эта проблема и чем все может закончиться?

<https://www.unian.net/economics/energetics/10587381-nkreku-vne-konstitucii-chto-zhdet-energorynok-i-ryadovyh-ukraincev.html>

Додаткова інформація на цю тему - Facebook, Вікторія Войціцька, 14.06.2019, Войціцька: Рішення Конституційного Суду – нові правила і новий склад Енергетичного регулятора?

Рішення Конституційного Суду – нові правила і новий склад Енергетичного регулятора?

Конституційний Суд ухвалив рішення за поданням групи народних депутатів, до якої належу і я, щодо конституційності низки положень Закону «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Визнано незаконним виписаний у Законі порядок формування Комісії. Відповідних кадрових повноважень Верховна Рада і Президент мати не можуть. Суд вказав, що Комісія має бути частиною системи виконавчої влади, яку очолює Кабінет Міністрів.

Конституційне подання було зроблене практично одразу після ухвалення того Закону, ще два з половиною роки тому. Я особисто завжди виступала проти такої НКРЕКП, якою вона була прописана в цьому документі. Типу незалежна, а, як потім, виявилось дуже навіть залежна від позиції АП і щедрості олігархів.

Ця, нібито незалежна, НКРЕКП підтримувала життя ганебному «Роттердаму+», штучно занижувала тариф «Енергоатому», ніяк не могла чітко і впевнено стати на бік споживачів природного газу і електроенергії.

Відтак, впорядкування діяльності Енергетичного регулятора має відбутися вже у найближчі півроку. Суд відклав припинення дії неконституційних норм до 31 грудня 2019 року. За цей час, певно, вже новий Парламент має привести Закон «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» у відповідність до Конституції та, очевидно, визначити порядок призначення вже НОВИХ членів Регулятора. Навряд чи сформований у неконституційний спосіб склад Комісії має право визначити у подальшому долю української енергетики.

Країна гостро потребує змін. Розчарувати Країну ми не маємо права!

Енергореформа, Інтерфакс-Україна, 19.06.2019

Кабмин увеличил численность аппарата Минфина, сократил – Минэнерго в связи с переподчинением "Укрэнерго"

Кабинет министров Украины увеличил предельную численность аппарата Министерства финансов на 31 штатную единицу и снизил на 21 единицу количество сотрудников Министерства энергетики и угольной промышленности в связи с переподчинением госпредприятия НЭК "Укрэнерго".

Согласно принятому на заседании решению правительства, в целом предельная численность работников Минфина увеличена с 744 до 775 (временная предельная численность – с 842 до 873), работников Минэнергоугля – снижена с 372 до 351 (с 435 до 414).

В декабре 2018 года Кабмин принял решение передать целостный имущественный комплекс "Укрэнерго" из сферы управления Минэнергоугля в сферу управления Минфина.

Минфин получил право на управление НЭК "Укрэнерго" в феврале 2019 года.

<http://reform.energy/news/kabmin-uvulichil-chislennost-apparata-minfina-sokratil-minenergouglya-v-svyazi-s-perepodchineniem-ukrenergo-11731>

Олеся Шуткевич

Вінниччина вийшла на 11% генерування відновлювальної енергетики

Кількість сонячних електростанцій у Вінницькій області зросла до 44 об'єктів з виробничою потужністю 143,1 МВт. Окрім цього, на території регіону працює 26 малих гідроелектростанцій, 4 когенераційні установки та 1 біогазова установка. Завдяки цим об'єктам альтернативної енергетики протягом 2018 року вдалося згенерувати 207,8 млн кВт•год електричної енергії, що забезпечило економію використання традиційних енергетичних ресурсів на 70 тис. тонн умовного палива (орієнтовно 98 тис. тонн кам'яного вугілля, спаленого на ТЕС). Про це повідомив перший заступник голови Вінницької ОДА Андрій Гижко.

<https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/zeleni-kilovaty>

Енергореформа, БизнесЦензор, Укррудпром, 24.06.2019

НКРЭКУ откорректирует тариф на передачу "Укрэнерго" в связи со снижением затрат на закупку э/э на техпотери

Нацкомиссия, осуществляющая госрегулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ), снизит тариф на передачу НЭК "Укрэнерго" с 1 августа с 34,74 коп/кВт-ч до 31,212 коп/кВт-ч (без НДС) в связи с сокращением затрат на закупку э/э для покрытия технологических потерь, передает Энергореформа.

Проект соответствующего постановления регулятора одобрен на его заседании в понедельник.

В пояснении к проекту отмечается, что в соответствии с постановлением Кабинета министров от 12 июня о возложении спецобязательств по поставке э/э для нужд населения, "Укрэнерго" до конца 2019 года будет приобретать 80% э/э, используемой в виде технологических потерь, на электронных аукционах у НАЭК "Энергоатом" по 566,7 грн за МВт-ч (без НДС).

Остальные 20% объемов "Укрэнерго" будет приобретать на рынке "на сутки вперед" (РСВ) по средней цене 1620,8 грн за МВт-ч (без НДС).

Как сообщалось, НКРЭКУ 7 июня утвердило новые тарифы "Укрэнерго" с учетом фактических показателей деятельности компании в первом полугодии и решения правительства об увеличении отчисления части чистой прибыли с 75% до 90%. В новой модели рынка э/э с 1 июля, в отличие от действующего сегодня механизма единого тарифа, у "Укрэнерго" будет два вида тарифа: на передачу э/э и на диспетчерское управление (0,89 коп/кВт-ч).

На 1 июля 2019 года запланирован запуск нового оптового рынка электрической энергии. В связи с этим для НЭК "Укрэнерго" была изменена методика формирования тарифа, куда вошел ряд новых статей: расходы на услуги администратора расчетов, услуги администратора коммерческого учета, расходы на выполнение специальных обязательств для обеспечения общественных интересов, а также расходы, связанные с покупкой э/э с целью компенсации технологических потерь.

<http://reform.energy/news/nkreku-otkorrektiruet-tarif-na-peredachu-ukrenergo-v-svyazi-so-snizheniem-zatrat-na-zakupku-ee-na-tekhpoteri-11791>

ДНТЦ ЯРБ: У КНР відбулась нарада МАГАТЕ «Моделювання поведінки палива реакторів у проектних та позапроектних аваріях»

Участь у нараді взяв начальник лабораторії аналізу режимів роботи ядерно-енергетичних установок Державного науково-технічного центру з ядерної та радіаційної безпеки **Максим Єременко**. Загалом захід об'єднав фахівців 22 організацій та 15 країн, які займаються розробкою та впровадженням перспективного палива ATF (Accident Tolerant Fuel).

Під час наради працювали секції «Основні результати CRP FUMAC», «Експериментальне дослідження поведінки палива під час аварій», «Комп'ютерні коди для моделювання палива у проектних та позапроектних аваріях», «Основні результати CRP ASTOF», «Моделювання поведінки у важких аваріях традиційного UO₂ та перспективного ATF палива з використанням мультифізичних кодів».

Максим Єременко представив доповідь на тему «Кваліфікація моделей TRANSURANUS для змішаних активних зон на основі FUMAC-результату» («Qualification of TRANSURANUS Models for Mixed Core Fuel Based on the FUMAC Outcome»), яка висвітлювала результати розрахункового моделювання експериментів FUMAC з використанням коду TRANSURANUS та можливість використання результатів FUMAC для кваліфікації коду TRANSURANUS з точки зору моделювання ядерного палива компанії «Westinghouse».

У ході наради МАГАТЕ представило плани щодо організації нового CRP проекту, який планується до виконання у період 2020-2023.

<https://www.sstc.com.ua/enterprise-news-ua/4587-u-knr-vidbulas-narada-magate-modelyuvannya-povedinki-paliva-reaktoriv-u-proektnikh-ta-pozaproektnikh-avariyakh.html>

Енергоатом, Сайт ЗАЕС, ЕлектроВести, 25.06.2019

Енергоатом спільно з лідерами ядерної галузі ЄС підписав Маніфест про економічну ефективність енергетики та запобігання змінам клімату

Президент НАЕК «Енергоатом» **Юрій Недашковський** спільно з керівниками вищої ланки (СЕО) ядерно-промислового комплексу Європейського Союзу – лідерами європейської ядерної промисловості підписали спільний Маніфест про запобігання кліматичним змінам і збереження економічної ефективності енергетики ЄС. Україна вперше бере участь у підписанні спільного з країнами ЄС документу щодо розвитку атомної галузі.

Підписання Маніфесту відбулось у рамках Генеральної асамблеї та щорічної конференції FORATOM «Ядерна Європа 2019», які 25-26 червня 2019 р. проходять у м. Бухарест (Румунія). На Конференції окрім президента-генерального директора FORATOM **Іва Дебазея** та генерального директора Агенції з атомної енергії Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР-NEA) **Вільяма Д. Мегвуда IV** також виступають заступник генерального директора з питань енергетики в Європейській комісії **Герассімос Томас** і заступник міністра енергетики США **Едвард МакГінніс**.

Своєю головною метою лідери ядерної промисловості ЄС вбачають об'єднання зусиль Європейського Союзу та високотехнологічної європейської ядерної промисловості задля спільної праці у досягненні глобальних цілей Паризької кліматичної угоди із запобігання кліматичним змінам щодо зобов'язань зі зменшення викидів CO₂ та прискорення процесів декарбонізації енергетики Європи до 2050 року.

Маніфест підписали 29 лідерів ядерної промисловості країн ЄС – керівники таких великих підприємств ядерно-промислового комплексу, як: Національної ядерної лабораторії (NNL) та Асоціації ядерної промисловості Великобританії (NIA), Uniper Sweden та Westinghouse (Швеція), польської PGE EJ1, французьких Framatome, EDF та Orano, URENCO, румунських Nuclearelectrica та ROMATOM, чеської ČEZ a.s та інші.

Підписанти Маніфесту взяли на себе зобов'язання допомоги у подоланні викликів, що стоять перед Європейським Союзом. Окрім продовження будівництва, експлуатації, підтримки та виведення з експлуатації ядерних реакторів та інших ядерних установок у повній відповідності до вимог ядерного регулювання та міжнародних стандартів, ядерна промисловість прагне забезпечити необхідний обсяг ядерної потужності вчасно та за конкурентними цінами, відповідно до останніх прогнозів щодо частки ядерної енергії в майбутньому низьковуглецевому енергетичному комплексі...

Під час робочих зустрічей, керівники вищої ланки ядерно-промислового комплексу Європи обговорили стратегічне бачення Європейської комісії «Чиста планета для всіх», яка, зокрема, визнає, що ядерна енергетика, разом з відновлюваними джерелами енергії, стане основою енергетичного сектора, вільного від вуглецю, у 2050 році. Оскільки атомна енергетика відіграє ключову роль у забезпеченні безпеки енергопостачання у Європі. Сьогодні атомна енергетика ЄС складає понад половину низьковуглецевої енергії, виробленої в ЄС, і є найбільшим джерелом енергії (вітер забезпечує - 11%, гідро - 10%, сонячні - 4%).

Нагадаємо, членами FORATOM є 17 країн: Бельгія, Болгарія, Великобританія, Іспанія, Італія, Нідерланди, Румунія, Словаччина, Словенія, Угорщина, Україна, Фінляндія, Франція, Федеративна Республіка Німеччина, Чеська Республіка, Швейцарія і Швеція. Завданням асоціації є формування загальної позиції з широкого кола питань, які постають перед ядерною галуззю, забезпечення інтересів ядерної галузі на європейському та світовому ринках, а також налагодження зв'язків з установами Європейського Союзу тощо.

Документ (укр)

Документ (eng)

http://www.energoatom.kiev.ua/ua/press-centr-19/novini_kompanii-20/p/energoatom_spil_no_z_liderami_adernoj_galuzi_es_pidpisav_manifest_pro_zapobiganna_klimaticn_im_zminam_i_zberezenna_ekonomichnoi_efektivnosti_energetiki_evropi-45117

Економічна правда (колонка), Вікторія Войціцька, 26.06.2019

Вікторія Войціцька – Енергоатом і Білл Гейтс:

як далеко вони один від одного

Днями **Білл Гейтс** опублікував свій щорічний рейтинг інновацій, у якому топ-місце посідає New-wave nuclear power – технологія реактора на так званій "біжучій" хвилі. Він уже у найближчі роки планує збудувати експериментальні реактори.

Нові реактори працюватимуть на збідненому урані (так-так, включно з відпрацьованим, як ми поки що його називаємо, ядерним паливом), потребуватимуть завантаження один раз на 50-60 років, будуть безпечнішими за сучасні на легкій воді.

Для України, яка не має свого повного циклу збагачення урану, зате має і у подальшому збільшуватиме кількість відпрацьованого палива від реакторів на легкій воді, – це взагалі ідеальний варіант.

Україна щороку витрачає кілька сотень мільйонів доларів на купівлю ядерного палива на збагаченому урані. Плюс несе величезні витрати на утилізацію відпрацьованого палива, яке нова технологія, схоже, зможе зробити не відпрацьованим, а зовсім навпаки.

І найголовніше, атомна енергетика – це ледь не єдина високотехнологічна галузь у нашій країні, яка за останні десятиліття не деградувала, а все ще з останніх сил тримається. Якщо ми подивимось на політику останніх українських урядів, відповідь буде негативною. Влада створює умови для викачки максимуму коштів з Енергоатому на користь "прихватованої" теплової генерації.

Нікчемно малими зарплатами влада тримає атомників на голодному пайку, буквально змушуючи висококваліфікованих працівників АЕС шукати роботу за кордоном.

Влада лишає "атомці" символічні копійки на модернізацію – де вже тут говорити про нові проривні технології, як у Гейтса.

Тому нам потрібні реальні зміни. Нам потрібний реальний прорив українського атому до нових світових тенденцій і технологій. Від цього залежить майбутнє наших АЕС, а значить, і майбутнє нашої економіки.

"Завтра" нашої економіки – це "сьогодні" нашої підтримки української атомної енергетики. Давайте пам'ятати про це і бути відповідальними перед майбутнім нашої країни.

<https://www.epravda.com.ua/rus/columns/2019/06/26/649080/>

УНІАН, 15.06.2019

В конкурсе на мурал для стены здания

Чернобыльской АЭС выбрали победителя (фото)

Эскиз набрал больше всего "лайков" во время голосования в Facebook.

*Коршунов Валерий
Юрьевич
«Взгляд в будущее» /
фото Чернобыльская
АЭС/Facebook*

Чернобыльская атомная электростанция объявила победителя конкурса на эскиз мурала, который нарисуют на восточной стене машинного зала ЧАЭС.

Победил эскиз Валерия Коршунова «Взгляд в будущее».

<https://www.unian.net/society/10587015-v-konkurse-na-mural-dlya-steny-zdaniya-chernobylskoy-aes-vybrali-pobeditelya-foto.html>

Підготовлено ГО «Науково-технічна
спілка енергетиків та електротехніків
України»

Віцепрезидент,
Голова Виконкому НТСЕУ О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07
ntseu@mev.gov.ua
<http://www.ntseu.net.ua>